

Laisvoji Lietuva

KAS GYVENA SAVO TAUTAI -
GYVENA VISAI ŽMONIJAI!
Prof. A. Voldemaras

Antanas Gauronskis 82.I.1
7029 So. California Ave.
Chicago, Ill. 60629

Free Lithuania
2618 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Ac.: 312 Tel.: 476-3371 or 839-5531

Second Class Postage Paid
At Chicago, Illinois

Atskiro numerio kaina 50 centų

EINA XXXV METUS

Vasario - February 19, 1981

Nr. 4 (1351)

Jonas MIŠKINIS

VASARIO 16-tąją ŠVENČIANT

Lietuvių tauta amžiais nebuvo kitų vergė. Ji buvo sukūrusi didžiulę valstybę, ji daug anuomet lėmė Europos valstybiniam gyvenime. 1918 m. vasario 16 d. mūsų tauta savo valstybę tik atkūrė, bet neįkūrė, nes ji prieš amžius jau buvo įkurta. Mūsų tautoje visais amžiais, visais laikais buvo gyvas laisvės instinktas buvo stiprus ir laisvės troškimas, kurio niekas neįstengė nuslopinti.

Nuo 1918 metų švenčiam Nepriklausomos Lietuvos sukaktį. Dar gerai prisimenam, kaip mūsų tauta niekinta pavergėjų, bet mūsų kovotojų pasiryžimo ir aukų dėka nusikratyta svetimo jungo ir įžengta po šimtmečio priespaudos į laisvųjų tautų eilės. Žinoma, kad laisvę iškovoję mūsų tautos ryžtingieji vaikai, su pasiaukojimu kovodami protu ir ginklu. Nūdien lenkiam prieš juos galvas ir kartu įsipaieigojom sekti jų pėdomis.

Nors likimas mus išblaškė iš mūsų tėvų krašto, atsidūrėme įvairiose pasaulio kraštuose, o likusieji mūsų tėvynėje tapo raudonojo imperio - lizmo vergai - jie persekiojami, tremiami, kalėjimuose pūdomi ir žudomi. Ten jų dalia sunki, dangus tam - sus, bet jie nepaskęsta pesimizme. Mes juos ramindami sakom, kad Lietuvos okupacija nėra ir nebus pripažinta, nes jau pasaulio forumas ir nesužalota sąžinė atidarė ausis į Pabaltijos valstybių tautų šauksmą.

Taigi žinokim ir visada atminkim, kad kiekvienas lietuvis, svetimame krašte gyvenantis, yra savo gimtojo krašto ir tautos reprezentantas, nes iš jo elgimosi kitų vertina mus visus. Kas nenori būti savo tautos kenkėjas, tas ir visur, visada atsimins, kad jis, būdamas mūsų bendros laisvės kovos dalyvis, turi garbingai atlikti savo pareigas. Būkim budrūs, nes mūsų priešas nesnaudžia. Jo agentai stengiasi ardyti mūsų vieningumą ir mus diskredituoti pasaulio akyse. Kas pasiduoda jų viliojimui, toks pasitarnauja priešui ir negalėtų būti laikomas mūsų bendrakoviu dėl pavergtos Lietuvos vadavimo.

Parodykim plačiajai kitataučių visuomenei, kad mes neužmiršom savo tėvų krašto, kurį neteisėtai pagrobė ir pavergė šalies despotai. Protestuokime prieš Sovietų Rusijos neteisėtą šeiminkavimą Lietuvoje, prieš jos gyventojų persekiojimus, žudymus ir trėmimus į Sibirą.

Nūdien mūsų tauta gyvena daug sunkesnius ir klaidesnius laikus, negu prieš 63 metus, kai ji ruošėsi savone priklausomos valstybės atstatymo didžiajam žygiui. Mūsų tauta pavergta, sovietų komunistų naikinama. Jie naikina visa tai, kas tautiška ir žmoniška.

Pavergtos Lietuvos priespauda yra daug baisesnė, žiauresnė, negu atkuriant Lietuvos nepriklausomybę. Tačiau savo laisvės kovoje mes esame ne vieni. Laisvės siekiame kartu su šimtais milijonų bolševikų pavergtų žmonių. Mes savo tautos laisvės kovą laimėsime tik tuomet, jei savo pasiryžimuose išversime. Ar mūsų tauta pakels savo sunkų kryžių, ar ji po juo nesuklups, eidama savo Kalvarijų keliu? Nors kelias labai vingiuotas ir tolimas, bet nenustokime viltingai, vieningai rikiuokimės Lietuvos laisvimo kovai. Laimėsime!

Tautos Himnas

Lietuva, Tėvyne, mūsų,
Tu didvyrių žeme,
Iš praeities tavo sūnūs
Te stiprybę semia.
Tegul tavo vaikai eina
Vien lakais dorybės,
Tegul dirba tavo naudai
Ir žmonių gėrybei!
Tegul saulė Lietuvos
Tamsumą pralaina,
Ir įviesa ir tiesą
Mūs žingsnius telydi!
Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė tezydi.

V. Kudirkas

LIETUVA, TĖVYNĖ, MŪSŲ,
TU DIDVYRIŲ ŽEME...

K. T A U T K U S

Afganistano Invazijos Planas

Maskva Irano revoliucija buvo patenkinta. Jos agentai buvo laiku revoliucijai paruošti ir įsijungę dirbo Maskvos naudai. Irano mulos Khomeini sukėlė krašte revoliuciją bėgo pagal Maskvos planus, kol staiga Irano studentai planus sujaukė. Kada 1979 m. lapkričio 4 d. grupė studentų užėmė jėga JAV ambasadą Teherane Irano sostinėje, suėmė tarnautojus ir diplomatus, tuo laiku Maskvos kari - nės jėgos buvo pradėtos koncentruoti prie pietinės Irano sienos ir Afganistano. Maskvos strategai negalėjo atspėti mįslės, kokiomis priemonėmis Amerika laisvins savo sulaukytus tarnautojus ir diplomatus - karinėmis ar derybomis.

AMERIKOS DĖMESYS IRANAN - AFGANISTANAN

Kai Maskva sužinojo ir jos agentų buvo įtikinta, kad prez. J. Carteris savo diplomatų ir tarnautojų išlaisvinimui karinių jėgų nenaudos, pasitenkino tik derybomis, įvairiomis sankcijomis, Maskva, kad neparodžius "pasauliui baimės", savo invazijai Afganistaną sukoncentravo visas jėgas. Net ir iš Irano pasienio atitraukė stambius karinius dalinius ir juos pasiuntė į Afganistano pasienį. Afganistano pasienyje Maskva jau turėjo sutraukusi 10 divizijų ir nemažą skaičių specialiųjų mažesnių dalinių, paruoštų ir apginkluotų invazijai Afganistaną. Gi likusius dalinius paliekanant atsargoje stebėti įvykius Irane ir, reikalui esant, veikti ir ten pristabdymui Amerikos veiksmų, kokius jie sugalvotų.

PRIETILTIS APGANISTANO TERITORIJOS

Tuo metu, kada Irano studentai užėmė JAV ambasadą ir sulaukė jos tarnautojus bei diplomatus, slaptoji tarnyba žinojo, kad Maskva prie Irano pietinio pasienio dar nebuvo sutraukusi savo karinių dalinių, bet jau koncentravimas buvo pradėtas. Po dešimties dienų (ambasada buvo užimta 1979. XI. 4) Brežnevas ir Afganistano prez. Hafizullah Amin pareikalavo, kad jam būtų užleista karinių jėgų sutraukimui Afganistano vietovė, esanti arti Irano pietinio rubežiaus ir Persijos įlankos vandens kelių, Sindand. Iš tos vietovės Maskvos kariuomenė malūnsparniais, per 90 mi nučių, galėjo pasiekti visas Persijos įlankos vandens kelių lengvo uždokavimo taškus ir įsitvirtinimą sausojoje. Toks Maskvos tikslas aiškus - energijos ir skysto kuro sutrukdymas.

AMINO PABUDO TAUTINĖ SĄŽINĖ

Nors Aminos Maskvos buvo pastatytas valdyti Afganistaną, pats buvo nuo mažens komunistas, jautė savo užnugaryje Maskvos paramą, bet reikalavimas teritorijos jame atbudino sąžinę ir tautinę meilę savo kraštui. Kadangi tuo metu Afganistane Maskva laikė silpnus savo karinius dalinius, kaip prezidentas, turėjo su užsieniu šokių tokių ryšius, tai jis ir kreipėsi į Vakarų Vokietiją, Japoniją ir Pakistaną pagalbos išvartyti iš Afganistano rusus. Pagalbos negavęs, likęs vienas, su savo šalininkais (Nukelta į 10-tą puslapį)

Prezidentas Reagan'as Kalba Drąsiai ir Atvirai

Naujoji J. A. V-bių administracija jau pačioje pradžioje užsirekomendavo savo drąsa, aktyvumu ir realistinėmis pažiūromis į pasaulinių įvykių raidą. Prez. R. Reaganas ir valst. sekretorius A. Haig jau spėjo parodyti gan atvirus ir taiklius pareiškimus ir Sov. Sąjungos vedamos užsienio politikos ir jos pagrindinių siekių atžvilgiu. Kaip aukštas Baltųjų Rūmų pareigūnas pareiškė, tuo buvo duota Maskvai suprasti, kad ateityje čia reikalaus (business as usual) taip nebesiklostis, kaip iki šiol buvo įprasta. Mat Reagano administracija nusistačiusi Sov. Sąjungą vertinti pagal jos veiksmus, o ne pagal jos propagandinius pareiškimus ir pažadus. Atrodo, kad Amerikos vyriausybė pagaliau nebesileis Maskvos apgaudinėjama, nesivadovaus nepagrįstomis iliuzijomis, nes jai gan aiškūs Sov. Sąjungos tikslai ir jos siekimai. Pagaliau ir šia proga Maskva viešai pareiškė, kad ji ir toliau remia bet kuriame krašte "išsilaisvinimo" kovas, kitaip sakant, karinėmis ir teroro priemonėmis sieks pasaulinės hegemonijos.

Labiausiai Maskvai, žinoma, nepati-

ko tai prez. Reagano ir Valst. sekretoriaus Haig atviri ir drąsūs tiesos žodžiai jos adresu. Prez. Reaganas tarp kitko pareiškė, kad Sov. Sąjungos vadai visada rezervuoja sau teisę papildyti bet koki nusikaltimą, meluoti ir apgaudinėti, siekdami pasaulio revoliucijos, o detentė buvo tik vienos krypties gatvė Sov. Sąjungos užsibrėžtiems tikslams.

Valst. sekretorius A. Haig savo keliu pareiškė, kad Sov. Sąjunga, siekdama visiems žinomų jos tikslų, kursto ir palaiko tarptautinį terorizmą.

Maskva, kaip žinome, iki šiol buvo įpratusi girdėti iš J. A. V-bių vyriausybės tik į vat įvyniotus pareiškimus, stengiantis jai įtikinti ir jokių būdu atviresnių žodžių jos neužgauti, kad nepakenkus detentės dvasiai.

Tokie atviri šių dviejų valstybės vyrų pareiškimai Kremliaus valdovams, aiški, labai supykde. Romėnai juk sakydavo: Jupiteri, pyksti - vadinasi kaltas esi. Tas posakis visada labai tinka ir Maskvai. Mat jos valdovų niekas taip nejaudina ir nenervuoja, kaip drąsiai ir atvirai jiems pasakyta, kad ir visiems žinoma, tiesa. Kraštas, kur

visada jaučiamas trūkumas pagrindinių gyvenimo reikmenų ir maisto, kas met išmeta milijoniškas sumas savo melų propagandai, varomai 24 val. į parą; į kurią bendrai įkinkyta visa krašto administracija ir visos kitos socialinio, kultūrinio, ekonominio ir politinio gyvenimo institucijos, negali priimti tiesos, liečiančios jo santvarką, nes ji negailestingai griauja pačią sistemą. Todėl, kaip visi žinome, tiesa ten visomis priemonėmis iškraipoma, dengiama ir maskuojama visuo tina melu ir nuolatiniu apgaudinėjimu.

Todėl visai nenuostabu, kad Sovietų Sąjungos vadovai į šiuos J. A. V-bių naujosios vyriausybės vyriausių vadų pareiškimus pikta reagojo ir tuoj atkreipė savo pačias sunkiausias propagandos patrankas, kad sunaikintų jai daromus tik tiesa paremtus priekaištus. Pagal komunistų seniai išbandytą praktiką ir metodus, Maskva, kategoriškai paneigusi visus jai daromus užmetimus, pradėjo versti visokius, niekuo nepagrįstus nusikaltimus J. A. V-bėms. Maskva tvirtina, kad J. A. V-bių CIA žybyba, savo laiku šio (Nukelta į 5-tą puslapį)

Jurgis J U O D I S

PAGERBTAS LIETUVOS HERBAS - VYTIS

"Vytis gyvas, pasitraukite visi
Amžius vargintąją šalį
Laukia ateitis šviesi".

Šauksmas Lietuvos dainiaus, kuris įparpigoja mus visus. Vytis yra tautos gyvytis dvasia, jos širdis, jos garbė ir viltis, jo vardas patvirtintas konstitucijos, duotas pačios tautos. Mūsų tautos herbas - Vytis yra vienas gražiausių pasaulyje herbų, tik, gaila, kad jo mes kartais nemokame tinkamai pagerbti ir drįstame net žaloti, prisidengdami moderniosios stilizacijos krašte, nepagalvodami, kad tai jį išstatoma pajaukai ir pašalpai, kaip pamatome, kad iš šaunaus baltojo raitelio ir žirgo, - belikęs tik vienas penktas. Taigi, tas gražusis kovos raitelis, kurio žirgas gėrė "juoduosius vardenis", kardas daužė Marijamburgo mūrus, vertė Maskvos vartus, šoko su kun. Margiu Punoje į ugnį, 1863 m. suklupo Erelių sparnų šešėly kovoję už tautos Laisvę. Suklupo, bet ne žuvo, kėlėsi 1918 m. iš griuvėsių su visa tauta ir vėl išdidiškai ir šauniai skriejo per žydintį kraštą Lietuvą. Atbudo mūmų senovės lietuvių, mūsų prosenelių garbinga dvasia, gimė išdidumas ir pasididžiavimas savo tauta. Gaila, kad užmigo ant prabočių laurų ir pamiršome, kad "Laisvės nevertas tas, kas negina jos". Tai šventi žodžiai, Amerikos lietuvių dovanotame Varpe, kurie ne tik žavi, skatina, bet ir įpareigoja.

1940 m. birželio 15 d., veržiantis į mūsų kraštą raudonajam marui - bolševikams, nepabalojome ir neišvedėme į kovą mūsų šaunaus baltojo karžygio ir priešas, be garbės šūvio, paskandino mūsų kraštą kraujyje ir ašarose. Mes, kaip išblaškytos "Grigo bitės", bėgome nuo baisaus teroro ir paskli-

dome po visą pasaulį. Per 37 metus išeivijoje, degino ir degina mūsų širdis Laisvės varpo šventi žodžiai: Negynėme Laisvės, netekome jos. Dar daugiau, nesurandame sau net tinkamo pasiteisinimo, nei atsakymo - kodėl? Ir vietoj, kad kovoti su priešu, pradėjome kovą vienosu kitu. Savo ambicijas pastatėme už tautos reikalus ir garbę. Nustojome pagarbos mūsų vadovams ir patys sau, žodžiu "iš didelio rašto, išėjome iš krašto". Didžiuojamės, kad traukiame Laisvės kovos vėžimą, deja, išsikinkę ne Baltąjį žirgą, bet - vėžį, lydi ir gulbę.

Dail. Jurgio Juodžio
VYTIS SKYDE

1980. IX. 28, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebono prel. Jono Kučingio dėka ir rūpesčiu, patalpinta Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

Simo Kudirkos Laisvės šuolis, Romo Kalantos - šventa ugnies žaka, atvėrė mums akis ir uždegė iš naujo Tėvynės meilės ugnelę, kuri sužibėjo išeivijoje, tautos dainių ir kovotojų širdyse. Ir vėl mūsų Baltasis raitelis

tapo mūsų credo, be kurio negali būti laimėjimo Laisvės kovoje, tuo atvėrė me naują gyvenimo lapą, mūsų Tėvynės kovos lapą, kuriame išsilo kovos ir vilties simbolis - VYTIS.

Kartoju, po 37 metų išeivijoje, Vyčio reikšmę pirmasis suprato ir įvertino Los Angelės Šv. Kazimiero parapijos klebonas prelatas Jonas Kučingis, kuris savo didžiųjų darbų Laisvės kovoje vainikui įpynę dar vieną "deimantuką" - įsigijo dail. Jurgio Juodžio sukurtą Vytį skyde ir patalpino savo šventovėje, bažnyčioje, tuo suteikdamas mūsų tautos Herbu Vyčiui didžiausią pagarbą, kuri jam priklausė ir niekuomet nebuvo parodyta, nes buvo pamiršta, kad ir Šv. Kazimieras 1518 m. Aukščiausio buvo pasiūstas ant "to pačio" Baltojo žirgo, padėti lietuviams persikelti per patvinsią Dauguvos upę ties Polocku ir šviesa apakino ir padėjo sumušti žymiai didesnę maskviečių kariuomenę ir atnešė lietuviams negirdėtą ir nelauktą laimėjimą. Nežinau, ar pasaulyje yra tauta, kuri galėtų taip didžiuotis savu šventuoju, kaip mes Šv. Kazimieru. Mano nuomone ir šventasis ir atnešė lietuviams negirdėtą ir nelauktą laimėjimą. Nežinau, ar pasaulyje yra tauta, kuri galėtų taip didžiuotis savu šventuoju, kaip mes Šv. Kazimieru. Mano nuomone ir šventasis ir atnešė lietuviams negirdėtą ir nelauktą laimėjimą.

Kalbant apie Vyčio pagerbimą, negalima pamiršti ir Los Angeles gyvenančio lietuvių pramonininko p. Kazlausko, kuris minėty Vytį nupirko ir padovanojo klebonui prel. Jonui Kučingui.

Baigdamas, noriu pasakyti, kad mūsų Baltasis Vytis ir Šv. Kazimiero padarytas stebuklas prie Polocko yra alegoriškai viena ir ta pati idėja - mūsų tautos, o kartu ir mūsų širdžių gyvyti dvasia, kuriomis mes ne tik džiaugiamės, bet ir gyvename ir tai mus įpareigoja: "Kas Dievo - atiduoti Dievui, kas ciesa - ciesa - ciesa".

P. ŽIČKUS

REAGAN, ĮKAITAI, ATGARSIAI

Pradedant inauguracija ir iki šios dienos Washingtonė padvelkė šviežiu orumu, rimtumu, pastovumu. Visa, kas buvo klaukšma, išpėsiojais marškiniais išnyko iš Baltųjų Rūmų. Net prezidento cirkinės spaudos konferencijų apraiškos išnyko. Pirmojo prezidento Reagano spaudos konferencijos vyravo tvarka ir rimtis. Visi klausimai buvo rankos pakėlimu ir tada atsistojus gražiai klausiami. O sekančią dieną, po spaudos konferencijos Educational TV stotis "Washington Week" programoje, reporteriai nagrinėjo tą spaudos konferenciją, prezidento pasisakymus. Dieną prieš, tai buvo Valstybės Departamente naujo sekretoriaus Haig spaudos konferencija. Visi penki reporteriai pripažino, kad į Baltuosius Rūmus grąžinamas orumas, o į Washingtoną atėjusi valdžia. Prezidentas aiškiai pasakęs sovietams, kad negali būti detentės, kuri esanti vienos krypties, kad sovietai viską gali o kiti ne. Esą sovietų vadai nuo Lenino iki Brežnevo nepasikeitę. Jie kursto revoliucijas ir žada užvaldyti visą pasaulį. Detentė esanti gali - ma tik abiem partneriam vienodai

jos laikantis.

Toliau reporteriai aiškino, kad pirmasis žingsnis jau padarytas. Sovietų ambasadorius Dobrinin, atvykęs į Valstybės Departamentą, įvažiavo į Departamento garažą, kaip valstybės pareigūnas. Iš ten, kad niekas nematytų, eidavęs pas valstybės sekretorių ir panašiai. Aną dieną Dobrinin atvažiavęs kaip ir seniau į Departamento garažą. Prie durų policininkas jį sulaukė ir nukreipė į frontines duris, kaip ir visi kiti diplomatai naudojasi. Dobrininas buvo labai nepatenkintas, bet turėjo paklusti policininkui.

Valstybės sekretorius Haig gerai pažįsta sovietus, todėl sovietai turės su juo skaitytis.

Toliau reporteriai nagrinėjo pirmuosius prezidento Reagan darbo žingsnius ir gana palankiai jį įvertino. Tai neblogas reiškinys. Juk kai kurie reporteriai yra iš labai liberalių laikraščių kaip "Washington Post" ir kitų.

Į k a i t a i.

Visa Amerika džiaugiasi įkaitų sugrįžimu. Džiaugiamės ir mes, kad jie sveiki sugrįžo. Kaip matėm, jie

buvo labai iškilmingai sutikti net ir prezidento Reagano. Vyko dideli parada jį sutikimui. Tai labai gražu. Tik daug kam kyla klausimas, ar kartais "nepersūdome"? Grįžę iš Korėjos belaisvės, Vietnamo, kurie tiek daug iškentėję, nebuvo taip sutikti. Kam esą ta pompa dabar? Ir daugelis pripažįsta, kad tai yra gerai, nes jie apjungė Ameriką. Grįžta amerikiečių patriotizmas. Seniau atlape Amerikos vėliavėlė buvo lyg pajaukai, o šiandien visi ją mieliai įsisega.

O laikraštis "The Boston Sunday Globe" straipsny "Carter failed in effort to block Haig" rašo, kaip Carteris norėjo sulaukyti, kad gen. Alexander Haig nebūtų patvirtintas valstybės sekretoriumi. Gen Haig pavauduotas NATO organizacijos, gen. Huyser buvo pasiūstas prezidento Carterio į Teheraną 1979 m. su įsakymu, kad jis turi paveikti Irano generolus ir karius, remiančius šachą kad jie jo neremtų. Haig buvo priešingas tai misijai, bet Huyser buvo pasiūstas prezidento Carterio. Tačiau jį pats Huyser buvo priešingas (Nukelta į 3-čią puslapį)

Sausio 9 d. DETROIT NEWS vedamasis "Naujas Pentagonas" užgriau Casper Weinbergerio, Reagano tuomet dar numatyto Gynybos sekretoriaus pareiškimus Senato apklausinėję. Jis pareiškęs jog prieš atnaujinimas derybas su Sovietais esą būtina "padaryti tvirtus sprendimus dėl MX kilnojamų raketų programos, dėl Minuteman II raketos kilnojamojo formoj, kad sumažinus jų pažeidžiamumą pirmu smūgiu, apie "cruise" raketų, rolę ir apie naujo bombonešio užsakymą".

"Kai šie klausimai bus išrišami, Sovietų Sąjunga pamatys, kad lošimas yra pasikeitęs, kad Amerika žiūri į reikalus rimtai, ir kad ji nebevaids kvailiuko vaidmens prie derybų stalo", sako laikraštis.

CHRISTIAN SCIENCE MONITOR sausio 16 d. išidėjo Sovietų patari - (Nukelta į 3-čią puslapį)

The Birch Log

A.C.L.U. PRIEŠ DENTON'O PAGALBINĮ KOMITETĄ

John F. McManus

Belmont, Massachusetts - Vienas skubiausių reikalavimų respublikonams perėmus senato kontrolę yra įsteigimas naujo senato pagalbinio komiteto krašto apsaugai ir kovai prieš terorizmą. Senatoriaus Strom Thurmond (R-S.C.) padarinyš, šis pagalbinis komitetas veiks juridinio komiteto globoję, kuriam vadovauja pats senatorius ir naujos grupės vadovu bus naujas senatorius Jeremiah Denton (R-Ala), kuriam septynis metus teko išbūti šiaurės Vietnamo karo belaisvių stovykloje.

Paskelbdamas šio pagalbinio komiteto steigimą, senatorius Thurmond pareiškė, jog jis prižiūrės FBI ir DEA biudžetus bei praves tyrimus liečiančius "terorizmą, šnipinėjimą, sukilimus ir klastojimus".

Užpildant Tuštumą.

Neturint šitokio kongresinio tyrimo organo jau keliolika metų, šis senato pasistūmėjimas yra tikrai geras žinia. Tik prieš kelis metus mes galėjome pasitikti faktų, jog saujalės federalinių agentūrų sekė grupes ir pavienius individus, kurie gali grąžinti mūsų valstybės vidaus taiką ir apsaugai. Bet gi pasikartojantieji puolimai ir gudrus parlamentariniai manevrai sunaikino Senato Vidaus Apsaugos Pagalbinį Komitetą. Atstovų Rūmų Vidaus Apsaugos Komitetą, Subversyvaus Judėjimo Kontrolės Priežiūrą, Teisingumo Departamento Vidaus Apsaugos Skyrių, Teisingumo Ministerio Subversyvių Organizacijų sąrašą.

Pridėkime prie viso to vietinių policijos slaptųjų dalinių išskirtymą, pakeistas FBI funkcijas ir išdrąskymą, bet kokią CIA vidaus apsaugos veiklą ir tada galime suprasti kodėl amerikiečiai baiminasi dėl mūsų tokio apsinuoginimo labai nedraugiškame pasaulyje.

Terorizmas paskutiniiais metais viame pasaulyje padidėjo ir Amerika nėra išimtis. Geriausias ginklas prieš terorizmą visuomet buvo gera slaptoji tarnyba. Bet mūsų tautos sargai bu-

vo neveiklūs - ir ne todėl, kad jie tarnyboje miegojo, bet todėl, kad jie iš tarnybos buvo atleisti. Amerika ir amerikiečiai nepaneigiamai turi savo priešų. Sekti juos ir jų planus yra ne tik reikalinga, bet yra būtina jeigu tvarka pageidaujama.

ACLU Mojuoja Raudona Vėliava.

Tik pranešus apie naujo pagalbinio komiteto įkūrimą, ACLU (American Civil Liberties Union) atstovas John Shattuck pareiškė, jog šitokio komiteto įkūrimas "mus sugrąžina atgal prie kongreso Prieš-amerikinės Veiklos Komitetą". Jo manymu, bet koks kongresinis vienetas, kuris tiria vidaus subversiją, papildė savos rūšies terorizmą. Savo keliu jis yra teisus, bet subversyvus elementas šitokio dėmesio užsitarnauja.

Šiandieninė ACLU pažiūra atitinka jos 60 metų veiklą. Įsteigta 1920 m. tokių komunistų kaip Elizabeth Gurley Flynn, William Z. Foster, Harry F. Ward ir Louis Budenz (vėliau pasidarus anti-komunistu), ši grupė išaugo prie ilgamečio pirmininko Roger Baldwin. 1935 m. Baldwin išdėstė savo pažiūras: "Aš esu už socializmą, nusiginklavimą ir visiškai už valstybės panaikinimą, kuri yra tik jėgos ir prievartos instrumentas. Aš trokštu socialinės turto savininkystės, pasiturinčių klasės panaikinimo ir visiškos kontrolės tų, kurie turta ugdo. Komunizmas yra tikslas".

ACLU partizanai tikins, kad jos tikslas yra apginti konstituciją ir civilines laisves, bet ACLU praeitis primena pastangas panaikinti vidaus apsaugos įstatymus, legalizuoti abortus ir pavojingus narkotikus, pateisinti vėliavos deginimus, uždrausti kalėdines prakartėles, uždrausti maldą mokyklose, remti homoseksualų reikalavimus, pagalbą atsisakantiems tarnauti kariuomenėje ir t.t. Jeigu ACLU yra priešinga Pagalbiniam Komitetui sekančiam apsaugą ir terorizmą, tai Amerikai šitoks komitetas tikrai reikalingas. ●

© 1981 The John Birch Society Features

PIRMOJI LIETUVOS VALSTYBĖS TARYBA

kuri 1918 m. vasario mėn. 16 d. pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Iš kairės į dešinę sėdi: J. Vileišis, dr. J. Šaulys, kun. J. Staugaitis, St. Narutavičius, dr. J. Basanavičius, A. Smetona, kan. K. Šaulys, Stp. Kairys, J. Smilgevičius. Stovį: K. Bizauskas, J. Vailokaitis, D. Malinauskas, kun. Vl. Mironas, M. Biržiška, kun. A. Petrulis, S. Banaitis, P. Klimas, A. Stulginskis, J. Šernas, Pr. Dovydaitis.

A. A. ANTANAS REGIS

Š. m. sausio 31 d., Lemonte mirė, "Laisvosios Lietuvos" skaitytojas Antanas REGIS, Liko žmona M. Kavaliauskaitė, brolis, sesuo ir kiti giminės A. Regis - senos kartos lietuvis, veiklus, reiškęs organizacijų veikloje. Priklausė šauliams, Chicagoje.

A. a. Juozas GABRUSEVIČIUS, mirė š. m. sausio 29 d. Montrealyje, Kanadoje, sulaukęs 60 metų amžiaus.

Gimė Zarasų apskrityje.

Nuliūde liko: žmona Juzefa, duktė Lilija ir žentas Viktoras Alinauskai. Lietuvoje brolis Antanas su šeima, Amerikoje pusbrolis Jonas Gabrielius su šeima ir krikšto sūnus Algimantas Gabrielius su šeima.

Jonui ir Elenai Gabriams "Laisvosios Lietuvos" talkininkams reiškiamė giliausią užuojautą.

"L.L." Redakcija

A. Kašubienė

LIETUVOS KARIUI

Trumpos dienos rudenėlio,
Tamsios naktys be žvaigždžių,
Plauko pilki debesėliai,
Skundą tėviškės girdžiu.

Karys po žemėnis miega,
Toli, gal šaly svetimoj,
Eitum per lietu ar sniegą,
Padėtum gėlių sutojoj.

Girdžiu, sudejavo mūs žemė,
Sustaugė vilkai alkani,
Ir kraujas pasruvo ant rankų,
Už tai, kad gėles jam skini.

Mūs laisvė apjuosta retežiais,
Karžygių kapai suminti,
Karių dieną minint nelemta,
Vainiką padėt ten arti.

Sujudo tik žvaigždės padangėj,
Sužibo visos kartu,
Nežinomo kario kapą,
Apibėrė auksu gelsvu.

GERBIAMIEJI!

Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla leidžia kun. Juozo Prunskio knygą "Lietuviai Sibire". Spaudos darbai artėja prie pabaigos, tad galima tikėtis, kad greitai laiku knyga pasieks skaitytojus. Maloniai prašome šios knygos išleidimą paremti pinigine auka, kviečiame Jus būti knygos rėmėjais. Aukojušieji bent 100 dol. ar daugiau bus pagarbiai atžymėti leidinyje.

Knygos mecenatai gali įrašyti į knygą ir išvežtųjų į Sibirį pavardes, kurios su nuotrauka bei trumpa biografija gali būti atspausdintos knygoje. Tokiu būdu mecenatai prisidės ne tik prie knygos išleidimo, bet ir duos dokumentinės medžiagos, papildydami Sibire kentėjusių lietuvių gyvenimo bei kančios vaizdą.

Norintieji paremti "Lietuviai Sibire" knygos išleidimą užpildo čia dėdamą atkarpą ir kartu su auka atsiunčia ją Leidyklai. Kas nori įamžinti savo artimųjų, išvežtųjų į Sibirį vardus, surašo išvežtojo trumpą biografiją ir prideda jo nuotrauką. Šią medžiagą kuo greičiausiai pristato Leidyklai.

Leidykla iš anksto dėkoja Jums už prielankumą, aukas ir bendradarbiavimą leidžiant šiuos svarbius mūsų tautai leidinius.

Su pagarba,

Algimantas Kezys
Tarybos Pirmininkas

Petras Aleksa
Valdybos Pirmininkas

LITHUANIAN LIBRARY PRESS, Inc.
3001 West 59th Street
CHICAGO IL 60629
(312) 778-6872

AMERIKOS LIETUVIŲ
BIBLIOTEKOS LEIDYKLA

Siunčiu dol. paremti kun. dr. J. Prunskio redaguotą knygą „Lietuviai Sibire“

Mano vardas ir pavardė

Adresas

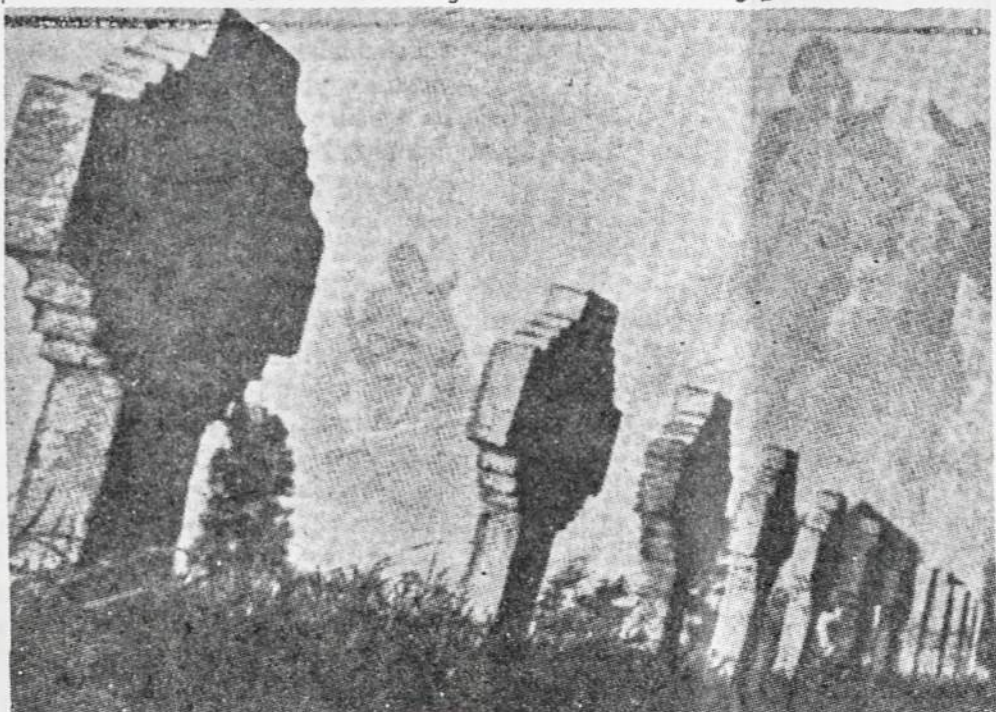
P.S. Leidykla yra atleista nuo Federalinių mokesčių. Čekius rašykite Leidyklos vardu: Lithuanian Library Press, Inc.

Buvo pašarvuotas D. Petkaus koplyčioje. Laidotuvių išvakarėse atsišveikino šauliai. Kalbą pasakė J. Mackonis, Prekybos Rūmų vardu - Klemka. Maldą sukalbėjo kun. A. Markus.

Sekančią dieną įvyko gedulingos pamaldos Šv. Mergelės Marijos parapijos bažnyčioje. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės uniformuoti šauliai prikarsto nešė sargybas, tiek ir bažnyčioje šv. Mišių metu.

Po šv. Mišių buvo nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines. Po maldos buvo sugiedotas Tautos himnas.

Nors oras buvo labai šaltas, dalydavo apie 120 jo draugų. Po to buvo pakviesti pietų į The Landsmark restoraną.

SAVANORIŲ KAPAI LIETUVOJE

A+A

ONAI MULIOLIENEI

mirus, sūnui Vytautui, seserims Bronei Rusteikienei ir Antosei Volertienei (Lietuvoje), krikšto sūnui Kęstučiui Dirkiui ir jų šeimų nariams bei visiems artimiesiems, nuoširdžią užuojautą reiškia -

Valerijonas ir Ona ŠIMKAI

Kristaus Gimimo šventė-Kalėdos yra krikščionims džiaugsmo šventė. Bet pereitų metų Kalėdos ir Sovietų ateistams atnešė džiaugsmo. Mat per tas šventes jie neblogai uždirbo, parduodami kalėdinius religinius atvirukus ir šventųjų figūrėles. Didelį kiekį dalykų prigaminavo vienos Turkestano vergų stovyklos dirbtuvė. Tie dalykai prieš Kalėdas buvo nuvežti į Didž. Britaniją ir čia geromis kainomis išparduoti.

(Atkelta iš 11-to puslapio)

METINIS ...

pareiškė, kad visuotinis susirinkimas yra vyriausias organas ir prašė pakelti rankas kas už tai, kad jo pasmerktasis asmuo neturės teisės būti valdyboje. Pakilo viena ranka. Susirinkimas pakriko, visi garsiai kalbėjosi ir niekas tolimesnių diskusijų nebesi - klausė.

Prasidėjo kandidatų statymas. Ingaunis pranešė, kad valdyba bus renkama iš 8 asmenų, nors tokio visuotinio susirinkimo nutarimo nebuvo ir pagal ankstyvesnius susirinkimų nutarimus buvo renkama iš 7 asmenų. Paaiškėjus, kad Ingaunis pasilieka valdyboje užbaigti 2-jų metų kadenciją, kan didatų į valdybą pritrūko. Naujai išrinktoji į valdybą L. Tamošaitienė ir 2 metų kadenciją neužbaigė L. Gudėlienė, L. Kazienė ir T. Dambrauskas iš valdybos pasitraukė. Tokiu būdu valdybą dabar sudaro vietoj Ingaunio norėtų 8 asmenų, tik 5.

Šių metų apylinkės valdybą sudaro: St. Ingaunis-užbaigti 2-jų metų kadenciją; J. Miceika gavęs 50 balsų; St. Gečas - 39 balsus, J. Žemaitis - 27 balsus ir H. Dūda - 16 balsų. Apie valdybos pasiskirstymą pareigomis niekur nebuvo paskelbta.

Hot Springs lietuvių kolonija suskilo. Altas ir B-nė ruošia atskirai Kūčias, N. Metų sutikimą (B-nei šiais metais nepasisekė suruošti N. Metų sutikimo), Vasario 16 minėjimą, gegužinės ir t.t. Apleisdami savo brangią Tėvynę Lietuvą, mes bučiavome jos žemę ir prisiekėm vieningai dirbti jos laisvės atgavimo labui, o dabar ...?!

Stebėtojas

MAZEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. - Chicago
Telefonas: REpublic 7-8600

9837 So. Kedzie Ave. - Evergreen Park
Telefonas: 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 WEST 71ST STREET - CHICAGO, GR 6-2345/46

1410 SOUTH 50TH AVENUE - CICERO, TO 3-2108/09

----- Aikštė Automobiliams Statyti -----

LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ DRAUGIJOS NARIAI

PETRAS BIELIŪNAS

4348 South California Avenue

LA 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 South 50th Avenue - Cicero

OL 2-1003

PHILLIPS - LABANAUSKAS

Tomas ir Lauras Labanauskai

3307 South Litanica Avenue

YA 7-3401

GEORGE F. RUDMINAS

3319 South Litanica Avenue

YA 7-1138/39

STEPONAS C. LACK ir Sūnūs

2424 West 69th Street

RE 7-1213

2314 West 23rd Place

VI 7-6672

11028 Southwest Highway - Palos Hills

974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 South Halsted Street

YA 7-1911

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

2443 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Telephone: PR 8-0833 or PR 8-2424

Gene and Barbara Drish

FLOWERS ARE ALWAYS IN GOOD TASTE!

BRIGHTON BAKERY

Įvairių rūšių ruginė duona - tortai - pajai - pyragaičiai
Greitai ir sąžiningai išpildomi specialūs užsakymai:
Vestuvėms ir kitiems pokyliams

2457 West 46th Place
Chicago, Illinois

Tel.: 847-1250

8359 South Saginaw Street
Chicago, Illinois

Tel.: 734-3400

Antanas ir Nijolė MACKEVIČIAI, Savininkai

Telefonas
776-4363

J & J Pharmacy

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

2557 West 69th St. - Chicago

vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydymo
žolės ir t.t. Važiuojamos kėdės, remental ir
kt., pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas.

Angela ir Vytenis Dirksai
savininkai

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

J. Vil.

FAKTAI ir NUOTYKIAI

NUTEISTAS CIA AGENTAS

Buvęs CIA (Centrinės Žvalgybos agentūros) agentas David H. Barnett už pardavinėjimą Sovietų šnipams slaptų žinių buvo pereištas mėnesį nuteistas 18 metų kalėjimo. Barnett dirbo CIA įstaigoj nuo 1958 m. iki 1970 metų. Paskui buvo iš jos pasitraukęs ir 1979 m. sausio mėn. vėl į CIA grįžo. Čia jis dirbo iki 1980 m. kovo mėnesio, kada buvo areštuotas.

Savo išdavikišką darbą Barnett pradėjo 1976 metais. Jis prisipažino pranešęs Sovietų agentams apie daugelį JAV žvalgybos vykdomų slaptų veiksmų ir išdavęs apie 30 CIA agentų. Už šį savo "juodą" darbą gavęs iš Sovietų žvalgybos 92,000 dolerių.

JAV AUTO PRAMONĖS BĖDOS

Autovežinių pramonė Amerika višą laiką buvo didžiausia pasauly automobilių gamintoja. Bet pereinamais metais Japonija šioje srityje JAV pralenkė. Japonai pagamino net 11 milijonų automobilių bei sunkvežimių, kai tuo metu amerikiečiai tik 7.5 milijonų vienetų.

Brangus JAV kreditas ir aukštai iškylusios gazolino kainos labai atsiliepė į autovežinių pardavimą. Pernai Jungt. Am. V-se buvo parduoti tik 9 milijonai automobilių, t.y. 1.5 milijono vienetų mažiau negu 1979m. kai buvo parduota per 10.5 milijonų autovežimių.

Bet pardavimas sumažėjo tik Amerikos gamybos automobilių. Nes šio krašto bendrovės nepaisydamos smarkiai kylančių gazolino kainų vis dar nemažai tebegamino blizgančias geležines dėžes - "gazolino rijūnus" ("gas guzzlers"). O vietos gamybos mažieji automobiliai nei savo kokybe, nei kainomis nepriėjo užsienio - niams, ypač japoniškiems ir vokiškiems automobiliams.

Todėl iš pernai parduotų 9 milijonų automobilių tik 6.4 milijono buvo vietos gamybos (4.1 ml. General Motors). Kiti 2.6 milijono autom. importuoti iš užsienio. Daugiausia japonų gamybos - 1,780 tūkstančių (arba 68 1/2 % visų importuotų autom.). Iš kitų kraštų importuotų buvo parduota 821 tūkst., jų tarpe vokiškų VW tik per 177 tūkstančius (7% importo).

Tenka pridurti, kad Japonijos veržli pramonė savo aukštos kokybės gaminiams - automobiliams, spalvuotais televizoriais ir nedideliais kompiuteriais.

riais užpylė ir Europos Rinkos pramoningas valstybes. Pernai tik per 10 mėnesių japonai eksportavo į tas valstybes už 10.5 milijonų dolerių savo gaminių, o iš Europos Rinkos 9 valstybių importavo vos už 5.1 milijonų dolerių.

ŠALTI VĖJAI PAPŪTĖ Į MASKVĄ

Prezidentas Reaganas savo lakoniškais, bet reikšmingais pareiškimais duoda suprasti pasauliui, o ypačiai Sovietų Sąjungai, kad nekrėstų juokų su JAV. Taip pat ir naujosios valdžios aukštieji asmenys pabrėžia kietąją liniją Kremliaus atžvilgiu.

Sausio 29 d. savo pirmosios spaudos konferencijos metu prez. Reaganas pareiškė, jog Sovietai rezervuoja sau teisę vykdyti įvairius nusikaltimus, meluoti ir apgaudinėti su tikslu sukelti pasaulinę revoliuciją ir sudaryti vieną, komunistinę valstybę.

Valstybės sekretorius Alexander Haig apkaltino Maskvą remiant tarptautinį terorizmą. Savo teigimą Haig parėmė tokiais duomenimis:

Maskva duoda lėšų, ginklų ir apmokas tokias smurtingas grupes, kaip Palestinos Laisvinimo organizacija.

Maskva teroristiniams veiksams naudoja savo "pakaitalus" iš Kubos ir Lybijos.

Savo transliuojamoje į Iraną propagandoje Sovietai stengėsi pateisinti JAV įkaitų ir ambasados užgrobinimą.

Sovietų Sąjunga remia ginkluotą organizaciją kovas, sudarydama sąlygas terorizmui plėstis.

Taip pat ir Gynybos sekretorius C. Weinberger Senato ginkluotų pajėgų komitete pareiškė, kad bus atvežę, kai reikės tiesiogiai ar netiesiogiai parvartoti karines pajėgas šio krašto interesams apsaugoti. Gynybos reikalams turinti būti teikiama pirmenybė prieš įvairias kitas valdžios programas.

Sausio 30 d. į Valstybės Departamentą atvyko Sovietų Sąjungos ambasadorius Dobrynin išsiaiškinti ką tokie griežti valdžios pareiškimai Maskvos atžvilgiu reiškia. Kaip paprastai jo šoferis buvo privažiavęs prie departamento garažo, iš kurio Dobryninas pakildavo tiesiai į priėmimo kambarius. Tuo būdu Dobrynin išvengdavo korespondentų aštrių klausimų. Tokią privilegiją jam buvo suteikę buvę Valstybės sekretoriai.

Šį kartą buvo kitaip. Prie garažo juos sulaukė sargybinis ir mandagiai paprašė limuziną pasistatyti gatvėje o ambasadoriui įeiti į Valstybės departamentą pro viešąją įėjimą, pro kurį eina ir kiti diplomatai. Toksai Sovietų ambasadoriaus sulavinimas su kitų kraštų diplomatais, žinoma, Dobryninui ir Kremliui nelabai patiko.

KOMUNISTŲ INFILTRACIJA Į JAV KARIUMENĘ

JAV Kongreso Ginkluotų pajėgų komitetas nori pradėti platų tyrimą apie armijoje ir karo laivyne plintančią progresyvinės darbo partijos veiklą. Ši marksistinė - leninistinė partija skelbdama šūkį: "Klasių kova, o ne priešinimasis naujokų šaukimui", laiko, kad šioji jos veikla yra pirmas žingsnis įkurti naują "Raudonąją Armiją".

Kaip Review of the News rašo, F. B. I. dėsia išskirti į šią komunistų infiltraciją, nes šios įstaigos direktorius William Weber mano, jog tardymas gali pažeisti tos partijos "konstitucines teises".

SVARBUS SOVIETŲ BĖGLYS ATSIDURĖ VAKARUOSE

Prieš pat Kalėdas iš Vienos, kur vyksta Rytų-Vakarų karinių pajėgų sumažinimo derybos, paspruko į Vakarų Vokietiją Sovietų vyriausias vertėjas Viktor Karoliuk. Jis, išsilydęs iš stipriai saugomo viešbučio, esančio Vienos priemiestyje, kur yra apstojusi Sovietų misija, nuvyko į aerodromą ir sėdo į lėktuvą, skrendantį į Dueseldorfą. Čia jis pasidavė vokiečių policijai, kuri perdavė jį žvalgybos įsčiai.

Pabėgėlis gana svarbus Sovietų pareigūnas, KGB majoras, vieno aukšto Kremliaus valdininko sūnus, atsinešęs su savim didelį pluoštą slaptų Sovietų dokumentų, kurių tarpe yra informacijos apie Varšuvos pakto karinių pajėgų išdėstymą, jų stiprumą ir silpnąsias puses. Vokiečių spauda rašo, jog Karoliuk atnešęs įvairių labai svarbių žinių, bet Vokietijos įstaigos stengiasi, kad kuo mažiau būtų apie tai rašoma. Žvalgybos pareigūnai išpėja, jog Sovietai, bijodami, kad jų svarbios paslaptys neiškiltų viešumon, gali pasiūsti savo žudikų komandą šį bėglį "nutildyti".

Dr. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS (Telef.: 737-5149)
Kalba Lietuviškai
TIKRA AKIS,
PRITAIKO AKINIUS
& "CONTACT LENSES"
2618 WEST 71ST STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS - CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos Direktorius
1938 South Mannheim Road
Westchester, Illinois
Valandos: 3 - 9 darbo dienas ir kas antrą šeštadienį 8 - 3 val.
TEL.: 562-2727 IR 562-2728

FR 6-1882
VILIMAS MOVING
823 W. 34TH PLACE - CHICAGO
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IVAIRIŲ ATSTUMŲ

Telefonas: 598-9776
LEONARD'S TEXACO SERVICE
TIRES - BATTERIES
GENERAL REPAIRS
TUNE-UPS

LEONARDAS ERINGIS

6801 West 87th Street
Oak Lawn, Illinois

(Atkelta iš 1-mo puslapio)

PREZ. REAGANAS...

krašto liberalų ir jų žinių tarnybos suniekinta ir apšmeižta, vykdo visus teroro veiksmus ir žudynes. Esą CIA yra atsakinga už pagrobimą ir nužudymą buvusio Italijos min. pirmininko Aldo Moro, nors komunistų suorganizuota, remiama ir vadovaujama italų Raudonoji Brigada pati priskyrė sau "nuopelnus" už jo likvidavimą. Ta pati CIA esą atsakinga ir už komunisto Lumumbos Afrikos Congo, Dr. M. L. Kingo ir net abiejų brolių Kenedžių nužudymus.

Maskva toliau teigia, kad prez. Reaganas nesupranta Sovietų Sąjungos taikos siekimų. Aiškų, kad tokie "taikos siekimai", kurie primena Vengrijos, Čekoslovakijos ir Afganistano išlaisvinimus" ir dabar sutrauktos tankų divizijos Lenkijos pasienyje, yra sunkiai, jei iš viso, bet kam suprantami. Tokius "taikos siekimus" suprantama gal tik vieni Kremliaus ponai, bet ne laisvojo pasaulio žmonės. Mes galime neklusdami tvirtinti, kad prez. Reagano vyriausybė Kremliaus "taikos siekimus" suprantą net labai gerai, tik dėl to jo politika ir ima naują kryptį, kuri Kremliui labai nepatinka ir jį jaudina. Maskva jau pamatė, kad prez. Reaganui jau nebebus galima diktuoti, o teks su juo derėtis, nes jis žino su kuo turės reikalą, todėl nesileis apgaunamas ir nesudarins tik Maskvai naudingų sutarčių.

Simo Kudirkos šaulių kuopa New York'e, su kitomis draugiškomis organizacijomis, š.m. sausio 10 d. suruošė Kultūros Židinio salėje Klaipėdos krašto prie Lietuvos prijungimo su kakties minėjimą. Sveikina L.B. New York'o apygardos pirmininkas A. Vakselis. Prie vėliavų šauliai K. Bačauskas ir J. Jurkūvenas. Salę dekoravo dail. P. Jurkus.

K. Miklo nuotrauka

Nida Delicatessen ir Valgykla

Telefonas: 476-7675

2617 West 71st Street - Chicago, IL 60629

Įvairūs šalti ir šalti valgiai išsinešti ar vietoje pavalgyti.
Įvairios sriubos, ragštus pienas ir šaltibarščiai.
Kasdienai balandėliai ir cepelinai, tortai, pyragai.
Lietuviško skonio dešros.

Delicatessen veikia: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro
Valgykla veikia: nuo 11 val. ryto iki 8 val. vakaro
Sekmadeniais ir pirmadieniais uždaryta.

Savininkai: A. ir K. LIETUVININKAI

VLADO ANDRIJAUSKO LAUKIŲ ŽEIGA

Savi - Pas savus!
GERIAUSIAS PASIRINKIMAS
PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ LIKERIŲ
IR KITŲ GERIMŲ
DRAUGIŠKA APLINKA

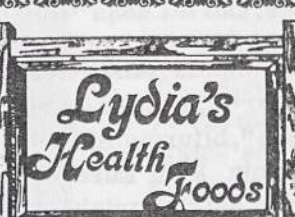
778-1203

2500 W. 69th Street - Chicago

2534 West 69th gatvė, Chicago, Illinois 60629

Telefonas 737-3332

Natūralūs vitaminai-proteinai. Įvairiausios gydamos žolės-arbatos. Dietinis maistas. Vaisių sultys be cukraus. Daržovių aliejai. Stambiai malti įvairūs miltai. Daigintų kviečių ir kitų stambių miltų duonos. Natūrali kosmetika.

2439 West 71st Street
Chicago, IL 60629

Emilija Dudėnienė SAVININKĖ

Telefonas: 737-8931

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30-9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

St. Petersburg: šeštadieniais, 12:30-1:00 val. p.p. iš
WTIS stoties 1110 banga.

Adresas: 2646 WEST 71ST STREET - CHICAGO, IL 60629
Telefonas: (312) 778-5374

TAUPYKITE DABAR!

PAS MUS, NE VISI PARNAUTOJAI YRA LIETUVIAI, BET
KIEKVIENAME SKYRIUJE GALIMA SUSIKALBĖTI LIETUVIŠKAI

UZ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/2% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.
SAVINGS INSURED UP TO \$40,000 BY F.S.L.I.C.

VELIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI, pradėjus naują taupymo sąskaitą.
Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos duonos duodamos, sąskaiton įdėjus atitinkamą sumą.

1447 South 49th Court * Cicero, Illinois 60650

OFFICE HOURS
Daily 9:00 to 5:00; Monday 9:00 to 8:00; Saturday 9:00 to 1:00
Wednesday & Sunday Closed

JOSEPH F. GRIBASKAS, Vėdėjas

656-6330

PAMINĖTA KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO SUKAKTIS

Prieš kiek metų, šį minėjimą čia, Amerikoje, atgaivino ir ruošdavo energingas visuomenininkas, lietuvių puoselėtojas, a. a. Dr. Petras Dašys su savo parapijiečių pagalba, bet kviesdavo ir kitas organizacijas. Minėjimai būdavo ruošiami su pamaldomis, solistais ir kalbėtojais. Šaulių kuopai New Yorke įsisteigus, velionis dažnai primindavo, kad jo jėgos silpnėja, šauliams teks ruošti Klaipėdos krašto prie Lietuvos prijungimo minėjimus.

Simo KUDIRKOS šaulių kuopa š. m. sausio 10 d., Kultūros Židinio salėje suruošė Klaipėdos Krašto prie Lietuvos prijungimo sukakties minėjimą. Nuotraukoje minėjimo rengėjai, dalyviai su šauliais. Iš kairės aktorius Vytautas Valiukas, LB New Yorko apyg. pirm. A. Vakselis, Liet. generalinis konsulas A. Simutis, svečias-paskaitininkas Ansas Lymantas su ponia, š. M. Kapočius, š. E. Mickeliūnienė, Tėvas Leonardas Andriekus, FOM - kuopos kapelionas, kuopos pirm. Kęstutis Miklas. Stovi: Vl. Vasiliauskas, K. Bačauskas, St. Čiapas, ats. kpt. J. Kiaunė, Z. Laurinaitis - KARIO redaktorius Alb. Sakalas, L. Jurevičius, V. Butkys, J. Jurkūnas, dail. Paulius Jurkus - dekoravęs salę. Kęstučio Miklo nuotrauka

Jau trys metai iš eilės šį pavidimą šaulių kuopa sąžiningai pildo ir jiems talkininkauja kitos draugiškos organizacijos: LKV Ramovė, DLK Birutės draugija, LKS savanoriai - kūrėjai, Mažosios Lietuvos rezistentinis sąjūdis ir Mažosios Lietuvos bičiulių draugija. Paskaitininkais kviečiami klaipėdiečiai: Martynas Geležinis, Dr. Jonas Stiklorius, Ansas Lymantas iš Montrealio ir kt.

Šiais metais minėjimas įvyko sausio 10 d. Kultūros Židinio salėje, kuriam vadovavo kuopos pirm. Kęstutis Miklas. Pradžioje muzikos fone - Lietuviais mes esame gimę... iš juotėlės, kurią paruošė š. Aloyzas Balys; įnešamos šaulių vėliavos, pagerbti žuvusieji ir dalyvis kpt. Jonas Jankus. Invokaciją sukalbėjo kuopos kapelionas tėvas L. Andriekus, OFM. Pirminkulį tarus trumpą atidaromą žodį, pakviestas Liet. Gen. konsulas Anicetas Simutis tarti sveikinimo žodį, kuris priminė Klaipėdos krašto ir uosto reikšmę Lietuvai, kad per Klaipėdą sklido kultūrinė šviesa į Lietuvą. Ten gyveno ir rašė Kristijonas

Donelaitis, iš ten plaukė lietuviškas spausdintas žodis, knygos, laikraščiai kurie slapta buvo gabenami per sieną į Didžiąją Lietuvą.

Toliau trumpą žodį tarė New Yorko apyg. pirmininkas A. Vakselis. Jis priminė, kad klaipėdiečiai per 700 metų išlaikė lietuvišką kalbą, papročius. Ansas Lymantas skaitė paskaitą. Paskaitos tema - Mažosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto šių laikų problemos. Paskaita turininga. Priminė, kad kai kurie okup. Lietuvoje, rašydami

VASARIO 16 MINĖJIMAS CICEROJE

A LT Cicero skyriaus minėjimas pradėtas šv. Mišiomis 10:30 val. šv. Antano parapijos bažnyčioje. Pamaldas laikė ir pritaikintą pamokslą pasakė kun. B. Rutkauskas. Per Mišias solo giedojo solistė M. Momkienė, vargonais palydėjo muzikas A. Skridulis. Su vėliavomis bažnyčioje dalyvavo Amerikos karo veteranai, jūros šaulių "Klaipėda" šauliai, vad. kuopos pirminko Mikulio ir veteranų posto komandieriaus, bei LB (R) apyl. nariai. Į minėjimą buvo kviestos visos vietos lietuvių veikiančios organizacijos, bet neatvyko. Ciceroje tai nėra nuostabi ar staigmena, bet "dipukiskas fanaberijos" paprotys ir "organizacijų vadų" ambicija.

Pasibaigus pamaldoms, 12 val. šv. tės minėjimas buvo tęsiamas parapijos salėje. Minėjimą atidarė ALT Cicero skyriaus pirmininkas dr. Petras Atkočiūnas. Pradedant minėjimą pasveikino susirinkusius, padėkojo solistams, veteranams ir visiems dalyviams. Tolimesnį minėjimą pravedė pakvietė skyr. sekretorių Steponą Paulauską. Į salę įnešus dalyvavusių organizacijų vėliavas, solistė Momkienė sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Planu jai pritarė muzikas Alvydas Vasaitis. Maldą iš Lietuvos Katalikų pagrindžio Kronikos nr. 4 paskai

Pabaigai pirmininkas K. Miklas visiems programos dalyviams, rengėjams, svečiams ir salės puošėjui P. Jurkui padėkojo. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas, išneštos vėliavos. Visi buvo pakviesti į sekančią salę, kur nenuilstančios sesės: E. Mickeliūnienė, A. Žukienė, L. Ramančionienė ir V. Šliškienė paruošė kavutę su pyragaičiais. (ŠKG)

Šaulių Centro Valdybos pirmininkas K. Milkovaitis, š. m. vasario 1 d. kalba surengtame gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos Klaipėdos krašto atvadavimo rengime.

P. Malėtos nuotrauka

tė kun. B. Rutkauskas. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą perskaitė Danutė Pranckevičiūtė. Pagerbus mirusius, kovose žuvusius vienos minutės susikaupimu, buvo pagerbti ir minėjime dalyvavusieji savanoriai kūrėjai ir Sibiro tremtiniai žymieniais, kuriuos prisegė D. Pranckevičiūtė, asistuojant tautiniais rūbais pasipuošusių Pranckevičiaus ir Palionio. Cicero miesto atstovas John Kociolko pasakė puikų trumpą žodį ir perskaitė miesto prezidento paskelbtą deklaraciją, skelbiančią Lietuvių savaitę (nuo vasario 7-14 d. d. imtinai) Ciceroje. Paskaitą skaitė ALT Centro valdybos gen. sekr. inž. G. La

zauskas. Jis priminė, kad Lietuvos atstatymo aktą pasirašė įvairių partijų žmonės, bet jį apgynė ir įgyvendino tautos atstovai - kaimų ir miestų vyrai, mokyklų mokiniai, vyrai, moterys ir jaunuoliai savo drąsa, krauju ir gyvybės aukomis.

Minėjimo rezoliuciją anglų kalboje paruošė ir perskaitė inž. S. Dubauskas, kuri vienbalsiai buvo priimta ir įgaliota pasirašyti ALT Cicero skyriaus pirminkui Dr. Petrui Atkočiūnui. Jos kopijos bus pasiųstos JAV Prezidentui, Valst. sekretoriui, Illinois senatoriams, kongresmanams ir kitoms įstaigoms.

Meninę dalį atliko solistė M. Momkienė, akomp. muzikui Alvydui Vasaičiui, padainavo: Klajūnai, Oi, greičiau greičiau, Šiaurės pašvaistė ir vieną ariją iš statomos operos "Lietuviai" Lietuvos Vyčių tautinių šokių šokėjai, vadovaujami Pr. Zapolio, pašoko: Jonkelį, Subatėlė, Vestuvių šokį, Aštuonyti ir Malūną. Programa buvo puiki.

Minėjime dalyvavo virš 200 žmonių. ALTui aukų surinkta daug daugiau kaip ankstyvesniais minėjimais. Geros valios visuomenė pademonstravo, kad ji stipriai remia ALT darbą ir Lietuvos laisvinimo reikalams nesigaili savo aukų. Tai ženklas, kad geros valios lietuvių visuomenė pasiūlo ALTu, kad suaukoti pinigai bus sunaudoti tos kovos vedimo tikslams ir darbams, bet nepasivažinėjimui tik savo reikalams.

Pasibaigus meninei daliai S. Paulauskas padėkojo jos atlikėjams, gausiai susirinkusiems, paskaitininkui, kun. Rutkauskui, šauliams, veteranams ir šeiminkėms už paruoštus užkandžius. Be to, minėjime buvo ir Jono Augustino Lietuvos senų pinigų ir kitokių ženklų paroda, kuria dalyviai labai domėjosi. Paaikškinimus darė pats rinkinio savininkas. (K. T-kus

Marijus Blynas

5 AIŠKĖJA ERDVIŲ PASLAPTYS

JUPITERIS

Atstumas nuo Saulės 778,300,000 km.

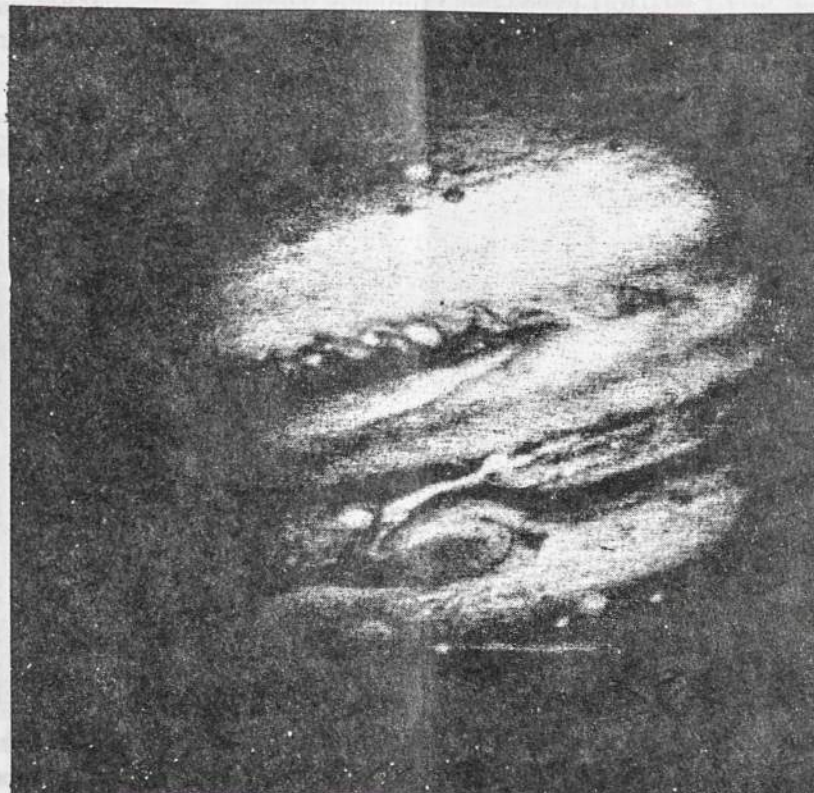
Jupiteris visą laiką buvo žmonijos dėmesio objektas, nes jis šviečia aiškia ryškia melsva spalva ir savo šviesumu tenusileidžia tikslai Venerai. Romėnams toji planeta atstovavo vyriausią dievybę - Jupiterį.

1610 m. Galilėjus (Galileo Galilei) nukreipęs savo apie 30 kartų padidinantį teleskopą į Jupiterį pamatė, kad apie jį skrieja 4 satelitai - "mėnuliukai". Nuo to laiko juos ir vadina "Galilėjaus mėnuliukais": Jo, Europa, Ganymede ir Callisto.

Reikia vis dėlto pastebėti, kad lavazų astronomas Simon Mayer juos matė gal net 10 dienų anksčiau, bet jis apie tą pasiskelbė tik po Galilėjaus rašto išleidimo. Vienok vadinamieji Galilėjaus "mėnuliukai" buvo pavadinti Mayerio pasiūlytais vardais, atitinkančiais senovės mitologijai. (Jo, tarti "Jjo" - nymfa - vandens laumė; Europa - Jupiterio žmona; Callisto - medžiotāja, deivė; Ganymede - legendinis Trojos berniukas, Jupiterio pagrobtas).

Su geresniais teleskopais tų Jupiterio satelitų atrasta daugiau. Paskutinis "Voyager I" (keliautojo) erdvėlaivio 1980 m. nuotraukos - vaizdai padidino Jupiterio satelitų skaičių iki

14-kos. Vėliau Voyager II atrado dar vieną - penkioliktąjį. Įdomiausia paaiškėjo, jog Jupiteris tikrai turi žiedą, kaip Saturno, tik mažesnę. Žiedas yra apie 1-2 km. storio ir sukasi apie 58,000 km. virš Jupiterio debesų. Nuo Žemės jo nesimato. Astronomai jau anksčiau (1979 m. kovo mėn. 4 d.) spėjo žiedą esantį, nes stebėjimui (Voyager I) rodė žvaigždę "aptemtant", jai esant Jupiterio "artumoje", t. y. mums taip atrodant

JUPITERIS. Apačioje matyti "raudonoji dėmė". NASA

nuo Žemės. Manoma, kad Jupiterio atmosfera siekia iki 1000 km. Ją sudaro daugiausia vandenilio dujos (hidrogenas). Atmosferinis spaudimas planetos paviršiuje yra daug kartų didesnis nei ant Žemės.

Jupiterio raudonoji dėmė. Matyti jos spiralinė sudėtis. NASA

Garsioji raudonoji dėmė planetos atmosferos viršuje, kurią astronomai jau atydziai stebi virš 100 metų, šiuo metu yra sumažėjusi, bet vistiek apimtų dvi Žemės. Dėmė sukasi aplink save per 6 žemiškas dienas ir kartu slenka su debesų juostomis, tik lėčiau. Raudonoji dėmė yra laikoma kaip ir Jupiterio atmosferos audra - uraganu. Pirmą kartą ją matė 1664 m. anglų astronomas Robertas Hooke ir Giovanni Cassini. Vienu metu tą raudonąją Jupiterio dėmę net ir vadino "Hukės dėmė". (Bus daugiau)

Juozas Arvydas

Pasaulyje vienas iš tūkstančio žmonių kalba lietuviškai...

Ar tu vienas iš jų?

Ir nieku kitu tauta neapreiš savo
širdies, sielos ir dvasios taip,
kaip savo kalba.
VVDŪNAS

AR LIETUVA BUS VĖL LAISVA

Visame laisvame pasaulyje, kur tik gyvena lietuviai, Vasario 16-toji yra iškilmingai švenčiama. Ji yra švenčiama čia, Amerikoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Kanadoje ir Europoje. Tik Lietuvoje Vasario 16-ji nėra švenčiama. Tauta dabar neša vergijos jungą, tačiau Vasario 16-sios reikšmė nėra užgesusi. Tauta ir dabar tęsia laisvės kovą per "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", per "Aušrą". Tai yra nauji būdai kovai prieš pavergėjus.

Vasario 16 dieną lietuviai, gyvendami laisvuose pasaulio kraštuose, prisimena savo tėvynę Lietuvą ir nori, kad ji vėl būtų laisva. Ar Lietuva vėl bus laisva? Taip! Ji vėl bus laisva

Mūsų tautinė dvasia yra tokia pat didelė, kaip ji buvo Mindaugo, Vytauto laikais. Mes turime nenustoti vilties ir su Dievo pagalba sugrįš Jai laisvė.

Mes, jaunimas, galime padėti Lietuvai, gerai išmokdami lietuvių kalbą ir tęsdami jos tradicijas:

"Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir būt.
Tą garbę gavome užgimę,
Jai ir neturim leist pražūt."

Lina Didžbalytė
Kr. Donelaičio aukšt. mok. 8 kl.
mokinė

Kristijono Donelaičio Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos penktos klasės mokiniai su tos klasės globėja mok. Nijole Nausiediene.

Jono Tamulaičio nuotrauka

Jaunuoliai skaito Nepriklausomybės Aktą per Vasario 16 minėjimą Chicago'je (1981. II. 15).

P. Malėtos nuotrauka

LIETUVA BRANGIOJI

Lietuva brangioji,
Mano tėviškė!
Už Tave trispalvę,
Lig dangaus iškėlę.

Trauksime į kovą,
Iš už jūrų, marių,
Tęsim šventą žygį,
Savanorio kario!

Partizanų kraujas,
Nemunėliais teka,
Jų drąsa ir ryžtas,
Mūsų širdys plaka!

Palūkėkit, broliai,
Po gimtinės uosiais,
Laisvės žygio dainą,
Mes kartu dainuosim!

A. Kašiubienė

LAISVĖS STATULA KAUNE,
NEPRIKLUSOMYBĖS SIMBOLIS.
(Maskvos okupantų sunaikintas)

SAVANORIAMS KŪRĖJAMS

Kai laisvės aušra sušvito padangėj
Pažadinus tautą iš kieta letargo,
Sukilo, kam laisvė tėvynės yr brangi
Ir ėjo vaduoti ją iš slėgiančio vargo.

Kas kardu, kas plunksna, kas žodžiu ugningu,
Karys ir artojas, moksleivis, studentas.
Neklausė, koks oras, - lyja, ar sniega?
Nes jautė kiekvienas jai pareigą šventą.

Daugiausia kančių kovose patyrė,
Garbingai kovojo šaunieji pirmūnai.
Išbraido upes, pelkynus ir girias,
Ir laukuos palikę bėmerdinius kūnus.

Radviliškio pelkėj, laukuos Arimačių,
Prie Jezno, Alytaus, prie Simno, Lazdijų,
Prie Gryvos, Kalkūnų, Širvintų Giedraičių.
Nors sunkiai kovojo, bet priešą išvijo.

Drėgnuos apkasuose, išvargę, be miego,
Be tinkamo rūbo, dažnai ir be maisto,
Skendo giliuose pusnyuose sniego.
Per kaitras, kai prakaitas veidus jiems prausė.

Nusnūdę, kur nors pakelėję prie krūmo,
Pakirdę vėl tęsė dar nebaigtą kovą.
Džiaugėsi, kad vėl kiek įgavę budrumo,
Tik sapne matė tėviškės lovą.

Priglundus prie žemės, kai sprogs granatos,
Kai kulipki lietuvai milinė sušiaušia,
Kai kritusis draugas čia pat šalia matos,
Kai mirtis kas žingsnis čia tvyrį pakaušy.

Kova buvo kieta. Bet jūs ją laimėjot,
Nors priešų turėjot daugiau šimteriopai.
Iš kovų sugrįžot su laisvės trofėja,
Apygę gautasias žaizdas ir sopas.

Teisioji TEMIDĖ pasvers jūsų darbus:
Dienas prakaituotas ir naktis bemiegės;
Jūs žaizdas įgytas per lietus ir žvarbas,
Nuo kurių ir šiandien nevienas paliegęs.

Po šimtmečių, gal tik istorijos lapai
Bylos apie kovas, jūs likusiems ainiams,
Kad laisvę išpirkto nevienas jės kapas...
Ir jus apdainuos tik poetai ir dainiai.

LIETUVA-MŪSU TĖVYNĖ

Kaip tėviškė yra išplėstasis šeimos namas, taip tėvynė yra išplėstoji tėviškė. Žmogui brestant, jo aplinkuma vis didėja, kartu plinta jo akiratis ir jo ryšiai su kitais. Vairui užtenka tėvų namo. Paaugęs jau žengia toliau. Jis, tarsi, palieka namus ir eina tėviškėn, nes namai jam perankšti ir tėvų ratelis per siauras. Jis darosi kaimo ar miesto narys.

Tuo būdu žmogus su tėvyne saisto tie patys pagrindai, kaip ir su tėviške.

Tėvynė - tai žemė, kur mūsų tėvų sodybos, kur senelių ir didvyrių kapai. Tačiau tėvynė yra tai ne vien žemė, vieta, bet ir tauta-žmonės, kurie mums artimi savo praeitimi, kilme savo gimtąja kalba ir papročiais.

Žmogus gyvena ne kažin kokiose dausose, bet žemėj. Žemė yra plati. Po visą šitą plačiąją žemę yra išbarstyti žmonės. Vienus žmones nuo kitų skiria erdvė. Ar kada žmonija nuveiks erdvę - nežinia? Nūdien žmonija dar nėra valdoma iš vieno pasaulio centro, nors komunizmo garbintojai siekia seniai to. O tam yra ir sąlyginės kliūtys, būtent, tolis, klimatas, ūkis, valstybinės santvarkos, rasės, kalbos, papročiai, žodžiu, visa tai žmones veikia išskiriančiai. Vadinasi, lig šiol "svieto lygintojams" nepasisekė visų žmonių padaryti lygiais visais atžvilgiais. Nepasisekė taip pat visų individų-žmonių pajungti vienai pasaulio valdžiai. Kultūringas žmogus yra sėslus. Jis gyvena vienoje vietoje ir skiriasi nuo kitų toli gyvenančių žmonių. Tačiau gyvenamas vienoje vietoje, žmogus įeina į tokio ar kitokio pobūdžio vietinius sambūrius. Trumpai sakant, žmoguje yra galingas savisaugos instinktas. Jis verčia žmogų ieoti į glaudesni kontaktą su jam artimesniais savo tautos žmonėmis. Stengiasi pasisųžymėti kultūringumu, kad pateisintų savo buvimą. Taigi, žmonės tie - siog instinktyviai, gamtiškai ir lyg nejučiomis pripranta prie tos aplinkumos, kurioje jie gyvena, prie gamtos, prie savo krašto kultūros bei savo tautos gyvenimo. O kai gyvenimo likimas žmogų atplėšia nuo jo tautos kamieno ir nubloškia svetimon šalin jis, neretai sielojasi, pergyvena, nerimauja, ilgisi savos tėvynės, serga nostalgija.

Pasitaiko ir tokių žmonių, kurie visą gyvenimą gali išgyventi savo tėvynėje, savo valstybėje, nežinodami kokios jų tėvynės. Toks žmogus gali visą jos nepamilti dėl asmeninių ar luominių sumetimų. Toks norėtų savo krašto prijungimo prie didesnės, galin gesnės valstybės. Taigi, tokio "patrioto" siela tautiškai yra tuščia, net mirusi. Toks žmogus patriotiškumo požiūriu yra tikras vargšas-dvasinis elgeta, menkysta kūrybiškai. Yra ir tokių žmonių, kurie negali mylėti savo tėvynės, nes jie gyvena savo asmeniniams, egoistiniams, klasiniams interesais. Tokių žmonių sielai tėvynės melle bei idėja nieko nekalba, nes tokiuose individuose tėvynės dvasios nėra, ji išblėsusi bei numirusi, nes jie vadovaujasi kitais jausmais - materializmu, ekonominiais sumetimais ar išsiskačiavimais. Todėl tokie dažnai sako: "ten mano tėvynė, kur gera man gyventi". J. M.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės tautinių šokių grupė vasario 1 d. atlieka programą Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos surengtame Klaipėdos krašto atvadavimo rengime, Chicagoje.

P. Malėtos nuotrauka

VITAS GERULAITIS, Toronte laimėjęs pirmą vietą ir \$ 175,000 teniso varžybose "Molson Tennis Challenge" vasario 8 d. Varžybos įvyko Maple Leaf Gardens patalpose, dalyvaujant 13,000 žiūrovų ir pasaulinio garso žaidėjams, kuriems rengėjai paskyrė \$ 500,000. Šį sykį nesisekė visur pirmaujančiam švedui Bjorn Borgui dėl neseniai persirgto gripo. Jis pralaimėjo net dviem žaidėjams - J. Connors ir J. McEnroe, liko net ketvirtetoje vietoje. Baigminė dvikova įvyko tarp V. Gerulaitis ir J. McEnroe. Joje Gerulaitis pasirodė kaip ryžtingas, žvalus ir ištvermingas žaidėjas, laimėjęs 3:1 (6-4, 6-3, 6-3). Visi aštuoni žaidėjai gavo nemažas pinigų sumas.

VIKTORAS PETKUS, istorikas, vienas iš aktyviausių Lietuvos rezistentų, kartu su kitais trim Sovietų Sąjungos Helsinkio visuomeninių grupių nariais buvo nominuotas Nobelio Taikos premijai gauti.

Viktorą Petkų, Anatolijų Ščeranskį, Mykolą Rudenką ir Juri Orlovą pasiūlė JAV Europos saugumo ir kooperavimo komisija.

AUŠROS BARONAITYTĖS
koloratūrinio soprano
rečitalis-debiutas įvyks

š.m. vasario 22 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Jaunimo centro didžiojo salėje. Rečitalį rengia Motekaitienės Dainavimo studija. Visi kviečiami maloniai dalyvauti.

KULTŪRINIS PUŠLAPIS

"IR ATLĖKĖ VOLUNGĖS"

Aš praregėjau sentėvius krivūlėj-
žilus, prie laužo sėdinčius vyrįj.
Dabar jų kaulai plikakalniūs dūli,
Mes budim jų iskeltoje gabioj.
(A. Vaičiulaitis, Tiltas)

Antanas Vaičiulaitis, dar Nepri-
klausomos Lietuvos laikais susiforma-
vęs rašytojas, daugiau yra žino-
mas skaitančiajai visuomenei kaip
beletristas - novelių bei pasakojimų
autorius. Nors savo kūrybinį kelią jis
pradėjo poezija, dar gimnazijos suo-
le, jo eilėraščiai iki šiol buvo išbars
tyti po periodinius leidinius ir anto-
logijas. Ką tik pasirodžiusi knygutė
"IR ATLĖKĖ VOLUNGĖ" (išleista
Liet. Knygos klubo Čikagoje, 1980 m.)
- pirmoji A. Vaičiulaičio poezijos
knyga.

A. Vaičiulaitis yra laikomas esteti-
nio realizmo lietuvių literatūroje kū-
rėju. Matome, kad ir jo poezija yra
realistiška, tačiau linkstanti į este-
tizmą. Eilėraščiai daugiausia klasi-
kinės formos - trumpų, keilapėdžių
eilučių ketureiliai; rūpestingai išlai-
kytas ritmas, nebanalus rimas. Meni-
niu atžvilgiu kiekvienas eilėraščiukas
apdorotas iki tobulumo. Grakšti for-
ma, subtilūs įvaizdžiai. Paprasčiausi
dalykai bei reiškiniai sukelia poetui
galias asociacijas. Pamatęs tėvo va-
goje blizgantį titnago gabalėlį, jis p-
raregi jame mūsų bočius-sentėvius,
kurie išskėlė iš titnago šventąją ug-
nį, ir mes, ainiai, dabar budime "jų
skeltoje gabioj".

Vaičiulaitis-egzilės poetas, kuris
svetur atsidūrė anksčiau už kitus po-
kario išeivijos rašytojus (jau 1940 m.
jis atvyko į JAV-bes). Egzilės poetą
dalia - tragiškiausia; kaip sako K.
Bradūnas, jie lyg kaktusai dykumoje,
kurie pražysta raudonais žiedais. Vai-
čiulaičio poezija pražysta vaiskiu li-
no žiedu, lietuviška ramunėle... Dau-
gumas jo eilėraščių sukurta įsvetė-
muose kraštuose (jis dar prieš karą
daug keliavo), tačiau kiekvienas eilė-
raštis dvelkia tokiu lietuviškumu, au-
torius taip giliai moka pajusti gimto-
jo krašto gamtą ir susilieja su jačia
prisiglaudžia prie gelsvos smiltelės,
kad paklausytų, kaip šlama beržynai,
čia tampa debesėliu, kad praplauktų
plevom ir pasidžiaugtų pražyduisia
ramunėle, kad nubėgtų ežerais lig to-
limų žemių, kur gyvena kaukas; čia
jo kūnas pavirsta žole, kad užmigytų
"savo brangiųjų lygumų krašte"...
Eilėraščiai knygoje suskirstyti lyg
ir tematiniais ciklais, ne chronologi-

ne tvarka. Pirmieji trys ciklai -
"Šiaurės soduos", "Prie žaliųjų van-
denų", "Debesėliai" - daugiau pana-
šūs vienas į kitą. Šių eilėraščių for-
ma klasikinė, jie dažniausiai trumpi
(net vieno posmo), žaismingi, švie-
saus kolorito. Autorius stebi žiogą,
brendantį per atolą, pašūrusį virš
dar sušalusio grumsto vyturėlį, žiem-
kentėlių, besapnuojantį baltą sapną.
Subtiliais įvaizdžiais atvaizduoti me-
tų laikai: vasaros atokaitoje avietės
ir serbentai nukaista kaip mergaitė;
nykų rudeni poetas suklusta, ar ne-
išgirs laukų gervės - su žinia nuo
"tėvelio, sesučių, mamos"; žiemos s-
peiguose į poeto širdį tyliai įpuola s-
nieguolė, ir jis stebi, kaip nykštukai
kraustosi urvan pas peles... Autorius
išsidrožęs iš gluosnio švilpynę, pris-
mena vaikystę - piemenėlio metus,
atsiduria linksme kermošiuje, su-
sitinka su laumėmis, su ragana...

Paskutinis rinkinio ciklas - "Pie-
va" gerokai skiriasi nuo aukščiau mi-
nėtųjų. Šio ciklo kūriniai parašyti ar-
ba poetine, ritmine proza, arba pri-
artėja prie moderniosios poezijos:
nebėra skirstymo posmais, eilutės ne
vienoje pėdų skaičiaus. Ritmas kaita-
lioja, nebėra ir rimavimo. Matom,
kad ritmine proza poetas daugiausiai
rašė pirmaisiais pokario metais, gy-
vendamas Scrantone. Čia jau daugiau
susimąstymo, rimties. "Karaliaus
Mindaugo paskutinis monologas" - mo-
numentalus, iškilmingas. Mindaugas
meta iššūkį mirščiui - jis mirties nu-
galėtojas... Kaip kraupi iškilminga
invokacija skamba kūriny "Červenėj
sušaudytųjų sielos stovi prieš Vieš-
patį Dievą" - parašytas bibline proza
primenantis garsiąsias Adomo Micke-
vičiaus "pilgrinystės knygas". Visas
rinkinys užbaigiamas trumpa, bet į-
taigia "Ode žuvusiems partizanams",
kur poetas su begaliniu skausmu pri-
simena už Lietuvos laisvę kritusius
kovotojus - "kurie kaip šventgirių
klevai sugriuvo", kaip Stelmuzės g-
žuolai drūti. Jis iškilmingai kreipia-
si į Dievą:

Surink jų kūnus, Tėve, kaip gailiau-
są rasą,
Iškelk jų sielas dangiškon šviesy-
bėn,
Priglausk prie savo mylinčios krū-
tinės.

Skaitydami Antano Vaičiulaičio po-
eziją - nedidelį savo apimtimi (tik
93 psl.), bet toki turiningą rinkinėlį,
mes lyg ir pasekame XX a. lietuvių

Savanoriai

Vieni kovės prie Alytaus,
Skambė šūviai Nemune,
Vadas krito ant pat tilto
Su peršauta krūtine.

Narsiai kovės prie Taučiūnų,
Tėvų žemę gindami;
Su ginklu, dvasia ir kūnu
Kraštui laisvę nešdami.

Lupo priešus prie Viešintų,
Prie Kalkūnų ir Šiaulių,
Pliekė lenkus prie Širvintų,
Giedraičių ir Panerių.

Palydėjo iki Dvinsko
Bolševikus su guzu,
O bermontus von der Goltz'o
Išgąniojo pamažu.

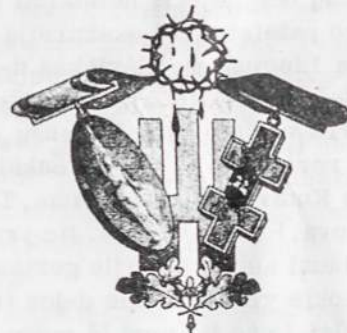
Perkūno Diedukas pyko
Ant svetelių nekviestų,
Vijo juos iš žanavykų
Ir visų kitų kraštų.

Krito narsūs savanoriai
Prie Kėdainių ir Kurklių,
Ir kitų kovų rajonus
Išsisi po kryželiu.

Vieni tapo Kavalieriais
Vyčio Kryžiaus su kardais;
Kiti be rankų ar kojų
Invalidais amžiniais.

Jei po pergales trimito
Grižta greta nepilna,
Laisvės Aukurė paliko
Toji auka kruvina.

K. Vabalėlis

poezijos vystymosi eigą: čia randa-
me ir gilią mintį paprastumą, prime-
nantį J. Baltrušaičio lietuviškąją kū-
rybą, ir estetizavimą, būdingą J. Ko-
ssu-Aleksandravičiui (Aisčiui) ar A.
Miškininui, ir monumentalų patriotiš-
kumą, kuriuo dvelkia Bernardo Braz-
džionio vėlesniųjų laikų poezija. Kiek
vienam lietuviškosios poezijos mylė-
tojui bus didžiulis malonumas susi-
pažinti su šia knygele...

Leonardas Gogelis

savo laimės galimybes bei tikslus. Žodžiu, vyras ir žmona tu-
ri ieškoti naujų, psichologinių ne tik ekonominių tarpusavio
sątykų, bet ir abu turi giliai įsisąmoninti, kad tėvas vaikams ne
mažiau būtinas, kaip ir motina.

Iš mažens vaiką reikia pratinti prie darbo. Jis augdamas
turi iš tėvų žinoti, kad darbas yra normalus žmogaus užsiėmi-
mas, prie kurio jis turi prisidėti. Todėl ilgesnius nuo mokyk-
los laisvalaikius reikia panaudoti darbui. Jei norima, kad vai-
kas elgtųsi kaip suaugęs, pirmiausia leiskim jam žinoti, kaip
suaugę elgiasi ne tik per pramogas, bet kai dirba fizinį darbą.
Vaikas visada vertina jam skiriamas trumpas akimirksnis
ir didžiulius jam reikiamus dėmesius. Teigiamai vertinant tėvo
atsakomybę už savo vaikų ateitį, jokių būdų negalima neigti
motinos vaidmenį. Motina - pats šviesiausias ir švenčiausias
vardas, kuris mus visus lydi nuo kūdikystės. Ji turi didelę įta-
ką jauno žmogaus formavimosi, jo emociniam-psichiniam vys-
tymuisi, kultūrinių vertybių ugdymui. Šią funkciją sekmingai
gali atlikti tik abu tėvai darniomis savo pastangomis.

MERGAITĖS RUOŠIMASIS GYVENIMUI

Kiekvienai moteriai teko gyventi gražias jaunystės dienas,
kol tebegyveno savo tėvų šeimoje. Tai buvo jos laisviausias
amžius, mažiausias vargo, rūpesčio sudarydavo. Tačiau tai ne
reiškia, kad nebuvo jai uždėta jokių pareigų. Žmogaus gyven-
mas yra taip sutvarkytas, kad jame nėra jokio tarpelio, kuris
neturėtų prasmės ar tikslo. Nuo pat kūdikystės jau tenka ruoš-
tis gyvenimui. Neveltui sakoma, kad nėra pasauly žmogaus vi-
siškai laimingo. Jei ne visada, tai vis dėl to yra valandų, kai
žmogus visai pasitenkinti negali. Jis gali tik stengtis suma-
žinti nepasitenkinimus, įnešdamas į gyvenimą daugiau švie-
sos, nuoširdumo, vilties, sveiko ir tikro draugiškumo. Tam pa-
siekti reikia būti užsigrūdinusiam, pamažu pripratusiam pa-
kelti gyvenime pasitaikančius vargus ir nemalonumus. Jei kū-
dikio amžiuje yra progų tėvų prieglobsty pradėti ruoštis prie

"DIRVOS" 65 METŲ SUKAKTIS

1980 m. šventėme "Dirvos" 65 me-
tų sukaktį. Daugelyje vietovių buvo
rengiami didesni ar mažesni suka-
ties minėjimai. Neatsiliko ir Toron-
tas. 1980 m. gruodžio mėn. 14 d. grupė
"Dirvos" rėmėjų surengė šaunų pobū-
vį. Jauki ir tokiem renginiam prita-
kyta Lietuvių Namų Gedimino Pilies
Menė buvo pilna "Dirvos" skaitytojų
ir rėmėjų.

Į minėjimą atsilankė gen. Konsulas
Kanadoje dr. J. Žmuidzinas, dr. K. Bo-
belis, inž. E. Bartkus, inž. J. Jurkūnas
T. Blinstrubas, kun. dr. Gaida. Minėji-
mą atidarė Aug. Kuolas. "Dirvą" žo-
džiu sveikino dr. J. Žmuidzinas, dr. K.
Bobelis, inž. E. Bartkus, T. Blinstru-
bas, kun. dr. Gaida. Pagrindinis kalbė-
tojas buvo "Vilties" Draugijos vice-
pirmininkas inž. J. Jurkūnas. Jis turi-

ningai, paremtais statistiniais duome-
nimis, konstatavo periodinių ir nepe-
riodinių spaudos leidinių mažėjimą
ir vis didėjančius spaudos sunkumus.

Dainos Vienetas "Antroji Jaunystė"
atliko meninę programą. Šis Dainos
Vienetas, kurį sudaro: Danutė Dargle-
nė, Aldona Jankaitienė, Ada Jucienė,
Laima Mačionienė, Elena Mickevičiē-
nė, Aldona Skilandžiūnienė ir Valė
Siminkevičiūnienė, vadovaujamos muz.
Jono Gavėdo, harmoningai ir su įsi-
jautimu sudainavo 6 lietuvių kompo-
zitorių harmonizuotas dainas.

Po oficialios ir meninės dalies sve-
čiai vaišinosi šilta vakariene ir ponit
iškeptais pyragais. Salė buvo skoni-
gai išpuošta gėlėmis. Ta proga "Dir-
vai" buvo surinkta aukų - \$ 400.

A. J.

Motery Dainos vienetas "Antroji Jaunystė" išpildo programą
DIRVOS 65 metų sukakties minėjime Toronte. Iš kairės:

E. Mickevičiūnė, A. Jankaitytė, A. Skilandžiūnienė,
Ada Jucienė, L. Mačionienė ir D. Dargienė.

Inž. J. Jurkūnas, A. Jankaitienė ir A. Kuolas piauna DIRVOS
sukaktuvinį pyragą.

realaus gyvenimo, tad ką kalbėti apie jaunatvės amžių, kada
pats žmogus pradeda galvoti. Todėl ir sakoma, kad jaunų mer-
gaičių amžius yra užsigrūdinimo amžius, pasiruošimas rim-
tam gyvenimui. Iš tikrųjų, kaip jaunystėje yra įpratusios gy-
venti, taip dažnai ir vėliau stengiasi, nes įpratimas yra labai
svarbus reiškinys, ypatingai norint išauklėti savyje tikrą kul-
tūringumą, kurį moteris parodo vėliau savo namuose.

Rūpestinga mergina visada stengiasi įsigyti daugiau žinių
iš šeiminkavimo srities, o jos jai labai reikalingos. Reika-
lingų žinių gali įsigyti mokykloje, kursuose, knygose ir perio-
dinėje spaudoje. Vadinas, reikia jai pačiai domėtis, rūpintis
ir žinoti daugiau. Mat, gyvenimas eina pirmyn. Jos taip pat
turi galvoti ir apie taupymą, kiek galint stengtis pagerinti na-
muose ekonominę būklę ir nešvaistyti pinigų. Kiekviena jauna
mergina turi pagalbėti ir prisiminti, kad ji ruošiasi į sunkų
moterystės gyvenimą, todėl turi smulkias kasdienes parei-
gas suderinti su ateities reikalavimais. O tai visa pasiekiami
Moteris, kuri sugeba ir pajėgia kurti vertybes, ne tik turti
na savo šeimą medžiaginiais, bet ir pažengia pati, ugdo savo
asmenybę, stiprina savo būdą ir turi savo šeimai teigiamos
įtakos. Ji sugeba sukurti aplinkumą, nec tik paviršutiniškai
turtingą ir gražią, bet giliai kultūringą, kurioje gimsta gra-
žūs sumanymai, realizuojasi dideli darbai ir kurioje bręsta
naujos stiprios kultūrinės jėgos.

NEGERUMAI

Šiais laikais šeimose atsiranda ir taisytinų negerovių. Ne-
retai tenka išgirsti, o taip pat ir spaudoj skaityti, kad vienoj
ar kitoj šeimoj dėl nesutikimų išardyta šeima. Kitur dėl tos
pačios priežasties įvyko galutinis vyro su žmona išsiskyri-
mas. Tie liūdni ir skaudūs šeimos gyvenimo reiškiniai aiš-
kliai rodo, kad daug kur yra labai pašiļę pagrindai, kurie se-
niau jungė lietuviškas šeimas stipresniais saitais.

(BUS DAUGIAU)

2

Jonas Miškinis

ŠEIMA ir jos UŽDAVINIAI

Tėvo vaidmuo itin svarbus ir mergaitei, kuri iš tėvo spren-
džia, koks turi būti tikras vyras. Tėvas padeda jai išugdyti
sveiko draugiškumo jausmus berniukams ir būsimiems vy-
rams. Jos santuokinė laimė gali priklausyti susijusių su tėvu.
Dukra dėl savo tėvo nerūpestingumo kartais nukentčia tiek pat
kiek ir sūnelis. Ji gali augti, neturėdama teisingo supratimo
apie vyrus, be aiškaus vaizdo, kaip gali bendrauti priešingos
lytys. O tai jai gali skaudžiai atsiliepti gyvenime.

Bendrai, patriarchalinėje šeimoje tėvo autoritetas ir vaid-
muo seniai buvo aiškus ir niekas tam neprieštaravo. Tiesa,
šiais laikais socialiniai pertvarkymai pakeitė moters būdą, ji
tapo lygiateise ir savarankiška. Moteriai atsivėrė naujos gali-
mybės socialinėje plotmėje, į kurią išsivadavusi moteris verž-
liai skverbiasi. Ji reikalauja ir kito vaidmens savo šeimoje.
Tačiau niekad visiškai neišnyks socialiniai ir psichologiniai
lyčių skirtumai ir vaidmenys. Juk moters biologinė prigimtis
nervinė-emocinė struktūra turi ir paruošta.

Todėl šeimoje moteris turi gerai suvokti ir įsisąmoninti

SPAUDOJE ir GYVENIME

DĖL EKSKURSIJŲ

LB visuomeninių reikalų komisijos pirm. A. Gečys savo straipsnyje "Vilko Seimui Toronte susirenkant" kuris buvo atspausdintas Darbininke 1980 m. gruodžio 5 d. paliečia ir Lietuvos Moterų Klubų Federaciją sakdamas, kad ji spauldoje paskelbė si kreipimąsi į Vasario 16-sios gimnazijos vadovybę, prašydama gimnazijos neorganizuoti jaunimo ekskursijų į pavergtą Lietuvą Velykų atostogų metu. Dar p. Gečys kaltina LMKF, kad ji šiuo klausimu nebuvo pasitikriniusi su gimnazijos vadovybe, ir gimnaziją lankančių ar lankiusių mokinių tėvais, ar pačiais mokiniais.

Nemažonu, kad p. Gečys šitaip klaidina visuomenę. Paaiškiname, kad Lietuvos Moterų Klubų Federacija niekad nėra prašiusi Vasario 16-sios gimnazijos vadovybės neorganizuoti jaunimo ekskursijų į pavergtą Lietuvą, bet prašė gimnazijos direktoriaus paveikti gimnaziją lankančių jaunimą, kad susilaikytų 1980 metais nuo ekskursijų į pavergtą Lietuvą dėl žinomų priežasčių. Savo visuose pareiškimuose LMKF pasisakė esanti priešinga Vasario 16-sios gimnazijos mokinių dalyvavimui Tėviškės d-jos organizuojamose ekskursijose. Gečiui prieš rašant savo straipsnį reikėjo atidžiai, bet ne apgraižomis įsigilinti į Lietuvos Moterų Klubų Federacijos spauldoje skelbtus tuo reikalu pareiškimus.

Be to, Liet. Moterų Klubų Federacijai buvo žinoma, kad ne Vasario 16-sios gimnazija organizavo tas ekskursijas, bet Tėviškės d-jos agentai. Taip pat pasitikrinta ir su kai kuriais gimnazijos moksleiviais, dalyvavusiais 1980 metais Tėviškės d-jos ruoštoje ekskursijoje, ir jų tėvais. Iš jų ir sužinota, kad nuo gimnazijos vartų iki Rytų Berlyno ekskursantai kelionės išlaidas apsimokėjo patys, o nuo Rytų Berlyno iki Vilniaus visą kelionę, 10 dienų viešėjimą Vilniuje Tėviškės D-jos globoje, maistą, višas pramogas apmokėjo Tėviškės d-ja!

1980 m. vasario 13 d. Vasario 16-sios gimnazijos direktorius parašė LMKF-jai laišką, kad nežina, kas organizuoja ekskursijas. Ekskursijos vykstančios per Velykų atostogas, kai moksleiviai pereina tėvų žinionatseit gimnazijos vadovybė tada nebesanti atsakomą už savo moksleivių veiksmus. Betgi moksleiviai į ekskursiją registravosi jau 1980 m. sausio mėn. Tuo laiku jie dar buvo gimnazijos vadovybės žinioje, nes tai tebebuvo mokslo metų laikas, ir gimnazijos direktorius turėtų žinoti, kas darosi jo gimnazijoje.

Toliau p. Gečys dėsto, kad Vasario 16-sios gimnazija niekad nėra organizavusi bei pritarusi tokiom ekskursijom. Keista, kad p. Gečys kalba už gimnaziją. Tokio pareiškimo tikėtasi

iš pačios gimnazijos vadovybės. Būtų geriau, kad p. Gečys bent kartą pasakytų, ar LB vadovybė pritaria ekskursijom į pavergtą Lietuvą per Tėviškės d-jos malonę. Tokio pareiškimo visuomenė seniai laukia, ir jei šis pareiškimas būtų neigiamas, seniai visi ginčai dėl ekskursijų būtų pasibaigę.

LB ir p. Gečys vis mokiną, kad reikia palaikyti ryšį su tautos kaimėnu. O kas to nežino ir kas tam prieštara? Klekvienu proga jis primena, kad ir veiksmų konferencija, įvykusi 1974 m. White Plains, N.Y. yra nutarusi palaikyti ryšius su pavergtos Lietuvos žmonėmis. Visi žinome, kad toks nutarimas buvo. Bet atmintina, kad 1974 m. White Plains konferencijoje veiksniai nutarė palaikyti ryšius tik su pavergtais lietuviais, juos lankyti savo išgalėmis, bet ne per komunistinių organizacijų malonę. Ten nebuvo nutarta, kad ir Tėviškės d-jos kviečiamieji galės sau ramiai keliauti į pavergtą Lietuvą. Konferencijos dalyviams, tur būt, tada nebuvo atėję į galvą, kad lietuviai - bėglys nuo sovietinio teroro, kiek atskirėpės laisvėje sumanys bendrauti su sovietų įkurta Tėviškės d-ja, su jos agentais, priims jų kvietimus ir siūlomas keliones privilegijas lankantis pavergtose tėvynėje, kurią persekioja, rusifikuoja sovietai, Tėviškės d-jos ir jos agentų darbdaviai.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija yra už keliones į pavergtą Lietuvą, bet tik griežtai prisilaikant 1974 metų White Plains veiksmų nutarimo - būtent, palaikyti asmeniškų ryšių su giminėmis, artimaisiais, bet ne su okupanto pareigūnais. Taigi p. Gečiui patariama tiksliai interpretuoti 1974 m. veiksmų nutarimą dėl apsilankymų tėvynėje, ir netaikinti to nutarimo pateisinimui ekskursijų į pavergtą Lietuvą per Tėviškės d-ja.

Prieš ekskursijas per Tėviškės d-ja yra viešai pasisakę mūsų žymieji rezistentai: Vladas Šakalys, Simas Kudirka, Elena Juciūtė, Tomas Venclova, Romas Giedra. Jie yra patikimiausi autoritetai; jie geriausiai žino kokie yra Tėviškės d-jos tikslai ir kėsiai, ir ko jie nori iš mūsų jaunimo. Tik p. Gečys to visko nenori žinoti. Gal jis nemato jokio pavojaus.

Savo straipsnyje p. Gečys siūlo ne sutarimus dėl tų ekskursijų baigti. O kaip gi galima tylėti, kai jis pats, LB visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas, klaidingai informuoja visuomenę. Anot jo išeina, kad Lietuvos Moterų Klubų Federacija ir kiti sukūrė išmislius apie tas ekskursijas apie tų kelionių finansavimą.

Tegu šio straipsnio skaitytojas pats sprendžia, kas "išmislijo".

LMKF Informacija

NEGARBINGA MOTERIS TARP KILNIJŲ PONIU

R. Reagano perėmimo iškilmių die nomis buvo surengtas ir "Kilniųjų ponų pokylis", pagerbti naujo prezidento ir viceprezidento žmonoms.

Kaip Review of the News rašo, pokylį dalyvavę antikomunistai buvo labai nustebę, pakviestųjų svečių tarpe pamatę ponį Ramon Sanchez Parodi, kuri laikoma diplomatinio korpore ir įtraukta į sąrašą.

Ponia Parodi atstovauja Washingtono Fidel Castro ir Kubos reikala. Be to, ji yra Kubos slaptosios policijos agentė, esančių Washingtono viršininkė.

(Atkelta iš 1-mo puslapio)

AFGANISTANO...

ir kariuomene, nutarė pasipriešinti. Atsirado išdavikas ir prez. Amino planus išdavė Maskvos slaptai milicijai. 1979 m. lapkričio 20 d. Maskva jau turėjo Amino pasipriešinimo planą ir Maskvoje padarytas Amino atsikratymas.

GENEROLAS - AMINO LIKVIDATORIU

1979 m. lapkričio 28 d. Maskva ir Kabula, Afganistano sostinė, skubiai pasiuntė gen. Viktorą Paputiną, Maskvos imperijos Vidaus reikalų ministerio pavaduotoją, kuriam pats Brežnevą pavedė "sutvarkyti" komunizmo "išdaviką" Aminą ir visą jo gaują. Kai tu iš Maskvos buvo duotas įsakymas Maskvos karinėms jėgoms, stovintioms Afganistano pasienyje, pasi - krauti ir su ginklais laukti paskutinio įsakymo pradėti Afganistano invaziją, pagal paruoštus planus užimti miestus, strateginius punktus, kelių, sankryžas kalnuose ir visus didesnius miestus. Per 1979 m. Kalėdų šventes Aminos su šeima ir visi Maskvos numatyti Afganistano valdžios bei aukštesnieji kariuomenės vadai, kaip nepatikimas elementas, jau buvo gen. Paputino žinioje ir esančių Maskvos kariuomenės karių "globoje ir apsaugoje".

PREZIDENTO IR GENEROLO ŽUVIMAS

Maskva susekusi Amino išdavimo planus, tuoju surado Čekoslovakijoje afganistaną komunistą Barbank Kamaal, kurį tuoju perskraidino į Kabulą, kad pakeistų Aminą. Pakeitimo ceremonijose buvo sukviešti Afganistano valdžios ministrai, partijos ir

visuomenės žmonės. Ceremonijom vadovavo gen. Paputinas. Kažin kaip atėjo slapta žinia, kad maistas, ypač "pudingas" yra užnuodytas. Kada vie - nam ceremonijos dalyviui atsiskius "pudingą" valgyti ar paragauti, kilo neramumas ir vienas Amino ištikimas sargas pradėjo rusus šaudyti iš automato ir pirmiausia kulkų buvo suplaustas gen. Paputinas. Maskvos kariuomenė sužinojusi kas atsitiko prezidentūroje, apsupusi patalpas ir bėgančius sugaudė žmones ir be jokio pasigallėjimo sušaudė, durtuvais subadė. Niekas nežino kiek ten žuvo žmonių, tik žinoma, kad žuvo generolas V. Paputinas, prez. H. Amino, jo šeima ir visa eilė jo "vyriausybės" ir komunistų partijos partiečių. Kovą prezidentūroje Maskva panaudojo įsakymui žygiuoti kariuomenei.

AMERIKA IR VAKARAI APIE INVAZIJĄ ŽINOJO

Kada Aminos slaptai kreipėsi į V. Vokietijos, Japonijos, Pakistano vyriausybės pagalbos, sužinojo ir kiti laisvieji kraštai. Nemažiau kaip mėnesį prieš Maskvos Afganistano invaziją žinojo Amerikos vyriausybė ir visi kiti sąjungininkai. Pakistano oficialūs valdžios pareigūnai viešai kalba, kad "mes sakėme amerikoms, kad ką nors darytų dėl ruošijos ir visi kiti sąjungininkai. Mes net nurodėme amerikiečiams kelias ties Salang Kotal Pass, kad susprogdintų, bet amerikiečiai žūrėjo, laukė ir nieko nedarė, - kalba Pakistano valdžios žmonės. (Žinios paimitos iš žurnalo "The Review of the News", 1981 m. sausio 28 d. Nr. 4).

CLEVELAND'O LIETUVIŲ NAMŲ DIREKTORIŲ IR KLUBO PATIKĖTINIŲ TARYBA.

Iš kairės į dešinę sėdi: R. Kudukis - vicepirmininkas, V. Jokūbaitis - sekretorius, Z. Dučmanas - pirmininkas, J. Stempuzis ir R. Bublys - vicepirmininkai. Stovi: R. Švarcas, V. Sniečkus, R. Butkus - išdininkas, Vl. Plečkaitis ir G. Motiejūnas. Trūksta J. Dulebos ir A. Natkevičiaus.

A & L INSURANCE AGENCY

Telefonas: 523-8775

4645 South Ashland Avenue - Chicago, Illinois 60609

Real Estate - Mortgage Loans - Income Taxes
Turime gyvybės draudimus nerūkantiems pigesnėmis kainomis, ligoninių, ne - nutraukiamą pajamų, automobilių vairuotojams nuo 16 iki 80 metų, nuo gaisrų ir visus kitus draudimus.

Notariatas

ALEKSAS LAURAITIS, Savininkas

A. G. Auto Rebuilders

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, protyrus darbininkų. Kainos nebrangios.
Darbo valandos kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 8 val. ryto ligi 12 val. dienos.

SAVININKAS LIETUVIS

3522 West 63rd Street - Chicago

Telefonas 776-5888

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETER KAZANAUSKAS Phone: Virginia 7-7747

PRESIDENT

SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

HOURS:

Mondays, Tuesdays & Fridays

9 am - 4 pm

Thursdays 9 am - 8 pm,

Saturdays 9 am - 1 pm

5 1/2%

EARN ANNUALLY ON PASSBOOK SAVINGS

2212 WEST CERMAK ROAD

Chicago, Illinois 60608

LIETUVIAI, JUSŲ LAUKIA Daytona Beach, Florida

PORT ORANGE - DAYTONA BEACH
NAUJAI, GRAŽIAI
PLANUOJAMA GYVENVIETĖ

Ideali visais atžvilgiais vieta lietuviams gyventi - Tik 5 mylios iki Atlanto Planuojamas "Lithuanian Village" - Įvairūs išplanavimo namai Aukšta namų kokybė, kainos prieinamos - Užtikrintas investavimas Gyvensite ramioje, gamtos prieglobsčio supamoje aplinkoje

SPRENDIMĄ DARYKITE DABAR!

Informacijas teikia:

ADOLFAS ANDRULIS

7 Talo Circle

Port Orange, FL 32019

Telefonas:

(904) 761-3623

Prime & Choice

SKANIAUSIOS LIETUVIŠKOS ŠVIEŽIOS IR RŪKYTOS DEŠROS

DELIKATESŲ SKYRIUS

2433 WEST 69TH STREET - CHICAGO, ILLINOIS 60629

Telefonas: 436-6888

ANTANAS PLIENIS

DURYS - LANGAI

Įvairių spalvų ir kainų. Geležies turėkliai ir "aluminum siding". Naujausi balto emalio ir "Stainless steel" žieminiai langai.

ALUMINIJAUS RYNOS (Gutters)

TVOROS -

- STOGELIAI

Įvairių medžiagų

ir spalvų.

KOSTAS BUTKUS

Telefonas: PR 8-2781

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, liginės, automobilių, baldų, namų ir visas kitas apdraudas - asmenims, profesionalams ir bižnio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas pataravimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos.

Smulkesnei informacijai gauti skambikite, rašykite, užeiškite:

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue - Chicago, IL 60636

WAlbrook 5-5671

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

METINIS, VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

HOT SPRINGS, Ark. - LB metinis-visuotinis susirinkimas įvyko 1980 m. gruodžio 6 d. JAV LB-nės įstatuose (X sk., 80 paragrafe) yra parašyta: "Apylinkės susirinkimą šaukia Apylinkės Valdyba. Šaukdama susirinkimą prieš dvi savaites praneša apylinkės lietuviams susirinkimo laiką, vietą ir siūlomą dienotvarkę." Tačiau šis susirinkimas buvo sušauktas be valdybos posėdžio bei jo nutarimo. Apie susirinkimą buvo pranešta per radijo pusvalandį lapkričio 30 dieną ir tą pačią dieną bažnyčios šventoriuje buvo išdalinti pakvietimai į susirinkimą. Pakvietimas pasirašytas: "LB-nės Hot Springs apylinkės valdyba". Bet susirinkimą šaukė pats vienas valdybos pirmininkas Ingaunis, klasiškai panaudodamas pakvietimuose valdybos vardą ir pakvietimai buvo išdalinti bei per radijo pusvalandį apie susirinkimą buvo pranešta tik 5 dienas prieš susirinkimą.

Susirinkimą atidarė valdybos pirmininkas Steve Ingaunis, dejuodamas kad į susirinkimą ši kartą atsilankė nedaug lietuvių ir kad jis pirmininkaujas paskutinį kartą (tas buvo su-

prasta, kad jis iš valdybos pasitraukia).

Priešingai dienotvarkės punkto "Susirinkimo pirmininkavimo klausimas", griežtai pareiškė, kad susirinkimo pirmininku negali būti renkamasi nei vienas valdybos narys. Kai vienas iš susirinkimo dalyvių paklausė, kodėl atimamos teisės visiems kitiems susirinkimo dalyviams būti renkamiems į prezidiumo pirmininkus, dar nežinant kas valdyboje bus, Ingaunis atrėžė: - Sėsk, taip įstatai nurodo. Apstulbę susirinkusieji daugiau to klausimo nebekėlė ir pirmininkauti pasiliko Ingaunis.

Prieita prie pranešimų. Pranešimą darė Ingaunis. Po įprastų pasigirimų, pagrąsinęs neklausė teisės, pranešė, kad susirašinėjęs su Senatoriais (apie ką - nepamėnė) ir svarbiausia, kad labai glaudžiai bendradarbiavęs su LB Krašto Valdyba (įspūdis gavosi, kad tik jis vienintelis sugebėjo tai padaryti, o kitos apylinkės to nesugebėjo).

Po to, Ingauniui buvo priminta, kad 1980 m. rugpjūčio 15 d., kun. J. Burkaus 40 metų kunigystės sukakties mėsos mėnuo (į kurį atsilankė ga-

na daug lietuvių), buvo išskeltas pasiūlymas painformuoti susirinkusius apie lietuvių jaunimo demonstracijas prie Maskvos pasiuntinybės Washingtone, ir kad jie už tai patraukti teisman. Juos gelbėti norėta pasiūlyti susirinkusiems rašyti peticijas ir tam reikalui parinkti aukų. Kun. Burkus tam reikalui pritarė, bet pirma jis norėjo pasitarti tuo reikalu su LB Apylinkės pirmininku Ingauniu. Ingaunis atakė "niet", jis pats tai darysias kitą progą. Susirinkime paklaustas kodėl iki šio laiko nieko nedarė, Ingaunis atakė, kad tai nedarė pasitaręs su Krašto Valdybos Visuom. Reikams Tarybos pirmininku Al. Gečiu ir kad teismo išlaidos buvo apmokėtos Krašto Valdybos. Ingaunis taip pat pridūrė, kad kunigo sukakties minėjime, užsiminėti prekyba, buvo ne vietą išdėstytas atsakymas. Ingauniui sunku suprasti, kad jaunimas demons-travo ne tam, kad būtų apmokėtos teismo išlaidos.

Taip pat sunku patikėti, kad Gečys būtų uždraudęs paremti jaunimą moraliai, renkant aukas ir rašant rezoliucijas, nes jis straipsnyje "Ar akme-nys už juos kalbės...?" (Dirva, sausio 1, 1981 m.) labai palankiai atsilie-pė apie lietuvišką jaunimą ir jų demonstracijas.

Toliau valdybos pranešimuose buvo nusiskundimų, kad buvęs Radijo pusvalandžio vedėjas Al. Kazys, kuris atsisakė nepakeldamas Ingaunio kišimosi į pusvalandžio tvarkymą, atsisakė valdybos kasininkai Žerulienė perduoti kasos dokumentus ir pinigų. Tiesa, jis atsisakė jai vienai perduoti. Spalio 12 d. valdybos posėdyje buvo perskaitytas jo raštas, kuriame jis pareiškė, kad viską perduos pagal nustatytą tvarką, kai bus padaryta revizija ir kai visuotinis susirinkimas nutars kam perduoti. Tas raštas buvo perskaitytas ir šiame susirinkime, nes Kazys sirgo ir į susirinkimą negalėjo ateiti. Revizija buvo padaryta spalio 24 d., bet revizijos aktas susirinkime nebuvo perskaitytas. Ingaunis žinodamas, kad Kazys nepa-matytai yra šmeižiamas ir pakartotinai paklaustas kas čia darosi, kodėl Kazys pasitraukė ir kodėl neatiduoda kasos. Į paklausimus neatsakė, tik su-murmėjo, kad neatiduoda pinigų. Po susirinkimo Kazys viską perdavė tvarkingai.

Susirinkime pasigesta Ingaunio pranešimų Balfo įgaliotinio Tamošaičio pranešimas nebuvo net įtrauktas į dienotvarkę.

Pagaliau prieita prie rinkimų. Čia Valdybos pirmininkas ir susirinkimui pirmininkaujęs Ingaunis panorėjo išmesti iš valdybos kai kuriuos narius, kurių 2-jų metų kadencija dar nebuvo pasibaigusi. Jis pareiškė, nors visuotinis susirinkimas yra vyriausias apylinkės organas, tačiau jų, t.y. valdybos narių, išmesti negali, nes jie nieko blogo nepadarė. Tačiau jis tuo reikalu telefonu kalbėjęs su LB Krašto valdybos pirmininku Kutkum ir Visuomeninių Reikalų tarybos p-ku Gečiu ir kad jis čia kažkur turįs tuo reikalu raštą iš Krašto valdybos. Rausėsi ir to rašto nerado. Tuomet jis vėl (Nukelta į 4-tą puslapį)

K. Radvila

NE ŽODŽIAIS, O VEIKSMAIS
SOLIDARUMĄ REIKIA RODYTI

"Draugo" bendradarbis eps. (greičiausia redakcijos narė?) neseniai net dviejuose rašiniuose, kurie buvo paskelbti to laikraščio vedamaisiais, su pasididžiavimu kartojo jau daugelį kartų paskelbtą PLJ Kongreso atsakymą į Lietuvos pagrindinio sveikinimą paskelbtą pagrindinio leidžiamame ALMA MATER leidinyje, ruošiant IV PLJ kongresą. Viena rašinyje eps ragino į Lietuvą važiuojančius turistus, kad kuris nors iš jų tą PLJ atsakymą, kaip didelės reikšmės turintį dokumentą, ten nuvežtų. Dėl tokio neįsimintingo pageidavimo, priminsiu vieną epizodą, kuris netaip seniai įvyko.

Vienas veikėjas ne spaudoj, o tik laiške paminėjo ten gyvenančiam "prieteliui", jog iš čia į Lietuvą važiuojanti jo kaimynė ir nuvešianti da-lyką, kurį paštu negalys pasiųsti. Po kurio laiko kaimynė jau buvo prie maitinės stalo, o ją jau ten laukė "iš-skėstomis rankomis" sovietiniai muitininkai. Muitininkai to "dalyko" ieškodami vargšę turistę taip iškratė, kad net po nekiltingas kūno vietas gra-baliojosi. Ar kartais tas pats neatsitiktų ir su tais keliauninkais, kuriuos KGB įtars, ar kartais neveža tą "didelės svarbos" turintį dokumentą. Perskaityti tokį pageidavimą, peršasi mintis, jog ir PLJ veikėjai, kaip ir anai, panūdo svetimomis rankomis žarijas pažarstyti.

Man atrodo, kad be reikalo eps skiria tiek daug reikšmės kelių sakinių gražiais žodžiais parašytam atsakymui, manydama, kad pagrindinio veikėjo labai juoc bus nustebinti, nepaisant ir užsiutoje kišenėje būtų nuvežtas. Pagrindinio veikėjo būtų daugiau sužavėti, jei PLJ veikėjai dažniau vartotų žodžius "solidarumą" pademonstruoti. Jaunieji veikėjai pradėjo pamėgdžioti senų popierinę veiklą, priimdami garsias rezoliucijas bei rašydami "didelės" reikšmės pareiškimus. Gyvą ir autentišką solidarumą pademonstravo latvių jaunuoliai Madride kovojančiai Latvijos pagrindinė jaunajai kartai. Iš PLJ veikėjų lūpų dar nebuvo girdėti kodėl jie nedalyvavo pastarajame VLIKo seime Toronte. O juk Lietuvos pagrindinis VLIKui yra suteikęs mandatą juos atstovauti, kur pagrindinio veikėjo to negali, su kuriuo išeivijos jaunoji karta geidžia

palaikyti ryšį. Ką? Nekvietė? Neįsi-leido? Gal apie tai nekalbėkim ir nerzinkime visuomenės, per užskleistas duris reikėjo ten įsiveržti, jeigu buvo noro anų, taip pat jaunų žmonių kalbėti ir juos atstovauti toje institucijoje, kuri ir pagrindį atstovauja. Šuo kitur yra pakastas. Kas nors patarė taip daryti, t.y. į seimą nevykti Lygiai kaip buvo patarta nedalyvauti Čikagos lietuvių kapinėse kai buvo šventinamas paminklas žuvusių Lietuvos jaunuolių garbei - Kalantai, Kalinauskui, Andriūškevičiui ir kitiems kurie protesto ženklą prieš raudonąją rusų okupaciją susidėgino.

Nesakau, kad jaunoji karta iš viso nieko nedaro. Ne. Yra padaryta ir daug, bet kol tauta kenčia priešpau-dą - per mažai. Tūlas pasakys: jau keturi kongresai buvo suruošti, ko daugiau norima? Gaila, neturiu po ranka kiek tų kongreso išvykos kainavo. Gi Washingtono suruošta demonstracija, kurioje dalyvavo įvairaus amžiaus žmonės, palyginus su kongresu išdaiginių kelionių išlaidomis, nei cento nekainavo, bet ši demonstracija davė milijono vertės propagandos Lietuvai. Panaši demonstracija buvo suruošta Los Angeles, kuri taip pat turėjo didelio atgarsio.

Pabaigai noriu priminti jaunų veikėjų diriguotojams, ateityje daugiau taip nedaryti, patariant visiškai at-siriboti nuo vyresnės kartos žmonių bet kokios veiklos, peršant mintį, kad vien kiti nesupranta, todėl ir veiklos metodai negali sutapti. Tai labai nešvarus užmojis, nes jaunosios kartos veikėjai daugumoje yra veikėjų tėvų vaikai.

Keista, kad šių dienų jaunuoliai klausos tokių subversyvių patarimų, ir jų prisiklausę, vis toliau tolstą nuo savo tėvų. Tai nauja antišeimyninė veikla, kuri yra išplėsta visuose kontinentuose gyvenančių lietuvių tarpe. Kur, pagaliau, yra tos veiklos smegenų trestas, sugebėjęs tą antišeimyninę subversiją paskleisti po visus kontinentus? Kuri organizacija gali tai padaryti? Religinės bendrijos, kurios palaiko tamprūs ryšius savos religijos apimtyje to nedaro. Vienas idijotų kultas, kuris galėjo tuom užsi-imti - išsižudė. Tai kas? Nejaugi mes, palyginus mažą saujelę, neatspė-sime kas tai daro? *

GINTARAS ČEPĖNAS

ADVOKATAS

Telefonas: (312) 776-5162

2649 West 63rd Street - Chicago, IL 60629

ISTAIGOS VALANDOS: 9 a.m. iki 6 p. m., šeštadieniais, 9 a.m. iki 12 p.m.. Kitu laiku, pagal susitarimą.

Neringos Restoranas

2632 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

LIETUVIŠKAS IR
AMERIKONISKAS
NAMIE
GAMINTAS MAISTAS

JAUKI APLINKA

GREITAS PATARNAVIMAS

Tel.: 476-9026

Aleksandra Buivydienė

SAVININKĖ

BRUNO

CL 4-6376

Bruno
Macianskis

Čia rasite skaniausią pagamintą: pyragaičius iš stambių kvietinių miltų, įvairių pyragų, tortų, taip pat naują ragaičių išdaigintų kviečių ir įvairios duonos.

Kas valgo Bruno duoną,
Visad žydi kaip aguona!

3339 S. Litanica Ave. - Chicago, IL

KEPYKLA

Firestone

Telef.: GR 6-7777

padangos su neribota garantija iki susidėvėjimo. Ratlankiai (Wheels).

Taip pat atliekamas ratų reguliavimas ir balansavimas (wheel alignment & balancing). Stabdžiai (brake service), motoro reguliavimas (tune up), keičiamos dalys, alyva, tepimas ir kiti patarimai.

2423 West 59th Street - Chicago, Illinois
Valandos: kasdiena 7 val. ryto iki 7 val. vakaro, šeštadieniais 7 val. ryto iki 3 val. p.p. Sekmadieniais uždaryta.
Savininkas: MIKAS ČESAS

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ LIETUVIŲ KAILININKĄ CHICAGOJE

Įstaigos: 263-5826
Namų: 677-8489

NORMAN BURŠTEINA
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

RAMUNĖ
DELIKATESŲ KRAUTUVĖ ir RESTORANAS

2547 West 69th Street - Chicago, IL 60629

ČIA YRA: LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, GAIDŲ, PLOKŠTELIŲ IR KITŲ LIETUVIŠKŲ KŪRINIŲ, KURIŲ KITUR VARGIAI GAUSITE. PRAŠOME ĮSITIKINTI.

Telefonas: 925-4254

Savininkai:
ONA KONKULEVIČIENĖ ir BRONIUS ZABUKAS

Apdraudy Agentūra

Tel.: 778-2233

APDRAUDŽIAM Nuo 16 iki 80 Metų VAIRUOTOJŲ AUTOMOBILIUS PATOGIOMIS MĖNESINĖMIS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOMIS

APDRAUSKITE SAVO TURTA-INVESTAVIMĄ - HOME OWNERS POLICY. ĮSRŪPINAME VISUS KITUS APDRAUDIMUS PER TVIRTAS APDRAUDŲ BENDROVES. SAŽININGAI PATARNAUJAME VISAI NAMŲ PIRKIMO IR PARDAVIMO REIKALAI.

Juozas Bacevičius

Kasdiena 9 - 8 val. vakaro
Šeštadieniais ir sekmadieniais 9 - 4 val. po pietųBell Realty &
Base Ins. Agency

6529 South Kedzie Avenue - Chicago, IL 60629

MIDLAND SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION8929 S. Harlem Ave. Bridgeview Illinois 60455 • Phone 598-9400
4040 Archer Ave. Chicago Illinois 60632 • Phone 254-4470
2657 W. 69th St. Chgo., Ill. 60629 • Phone 925-7400OFFICE
HOURS

Bridgeview: Mon., Tues., 9 to 4:30; Thurs., Fri., 9 to 8; Sat., 9 to 1; Wed., Walk-up Window, 9-3
Archer: Mon., Tues., Fri., 9 to 4:30; Thurs., 9-8; Sat., 9-1; Closed Wednesday
MARQUETTE PARK Mon. - Tues. - 10 to 5:30 p.m. Thurs. - Fri. - 10 to 8 p.m. Sat. - 10 to 2 p.m. Closed Wed.

5 1/2%

On Passbook Savings
All accounts
compounded daily -
- paid quarterly

8%

On 4 Years Savings
Certificates
(Minimum \$5,000)FRANK ZIOGAS
President

BALZEKAS MOTOR SALES

4030 South Archer Avenue

Chicago, Ill.

Since 1933

CHICAGO'S OLDEST

CHRYSLER-PLYMOUTH DEALER PHONE: 847-1515

Laisboji Lietuva

2618 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef.: 476-3371 or 839-5531

Laisvajai Lietuvai
Paremti Aukojo

A. Vilimas-Vilimas Movers, Chicago	dol. 70.00
Vladas Petkūnas, Australia	60.00
A. Stasa, Australia	60.00
Dr. Petras Vileišis, Waterbury	40.00
Leonas Virbickas, St. Petersburg	35.00
VKLS Chicagos skyrius	30.00
Vincas Čechys, Cleveland	25.00
A. Stasiulis, Chicago	15.00
Z. Tamulionis, Cicero	10.00
Leonas Brazauskas, Clevel.	10.00
Balys Turkevičius, E. Chic.	10.00
S. Šidlauskienė, MA.	10.00
Teodoras Blinstrubas, Chic.	10.00
Petras Stančikas, England	8.00
B. Vaboliene, Australia	8.00
Juozas Miskevičius, Chicago	5.00
Klemas Stravinskas, Chicago	5.00
Bronius Sedleckas, Chicago	5.00
Angele Jonynas, Berlin, CO.	5.00
Jonas Krištolaitis, Cleveland	5.00
Kazys Šiaudinis, Chicago	5.00
Liūda Vilūnienė, Chicago	5.00
Bronė Dikienė, Chicago	5.00
Ignas Petrauskas, Chicago	5.00
J. Stanaitis, Toronto	5.00
V. Donis, Cicero	5.00
Juozas Žemaitis, Hot Springs	5.00
Antanas Urbaitis, E. Chicago	5.00
Paulius Gaubys, California	5.00
Bronė Kaselis, Chicago	5.00
Jonas Vaičiūnas, Willow Springs	5.00
Lithuanian Foundation, Chic.	5.00
Julius Pakalka, Beverly Shores	5.00
M. Karaitis, St. Pet. Beach	5.00
Antanas Dumčius, Cicero	5.00
Stasys Stasiūnas, Wisc.	5.00
Andrius Skučas, Lake Worth	5.00
Michalina Bajerčius, MD.	5.00
J. Jacyna, London, CO.	5.00
V. Kryžanauskas, Canada	3.00
St. Paulauskas, Chicago	2.00

Visiems nuoširdžiausiai dėkojame!

Angelė Jonynienė, apsimokėdama prenumeratą, užprenumeravo L. L. močiutei, Paulinai Zemliauskienei, jos 95 metų amžiaus proga. Sulaukusi tokio amžiaus skaito lietuvišką spaudą.

Sveikiname p. P. Zemliauskieneį gimtadienio proga ir sveikiname įsijungusį mūsų skaitytojų tarpą.

VILIUS BRAŽENAS, "Laisvosios Lietuvos" Kolegijos narys, žymus žurnalistas, radijo ir TV komentatorius su paskaitomis lankosi J. A. Valstijoje: Virginia, Georgia, South Carolina Alabama ir Florida.

Skaitydamas paskaitas dažnai iškelia ir Lietuvos reikalus. Būdamas dviejų savaitžių kelionėje siunčia L. L. Kolegijos nariams, bendradarbiams ir skaitytojams geriausius linkėjimus.

-Pagerbdami vilnietį, savo bičiulį, a. a. Kazį VEIKUTĮ, mirusį 1980 m. lapkričio 3 d. Detroite, vietoj gėlių, aukojame LAISVAJAI LIETUVAI \$ 60.00.

Stasų šeima, Australija

V. K. L. S-gos Chicagos skyrius prisijungdamas L. L. 30 d. auką, sveikina L. L. leidėją ir jos bendradarbius. Be to, rašo:
- Dėkojame už ypatingą dėmesį Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos ir mūsų skyriaus veiklai, skiriant daug vietos laikraščioje, aprašymams mūsų renginių ir nuotraukoms iš skyriaus veiklos.

Ad. STASA iš Australijos rašo:
- Su įdomumu skaitau L. L., kai ją kur sugriebiu. Skaitau nuo pirmo iki paskutinio žodžio su raudonopiešu pabraukdamas naujus lietuviškus žodžius, tikslingus išsireikškimus išsivystytus įvykių aptarimus. Prie jų pakartotinai sugrįžtu visą laiką. Tę perskaitęs. Ačiū Vilniui ir Vilnių randu daugiau žinių, negu kurioj kitose lietuviškosios periodikoje.

VLADAS PETKŪNAS, L. L. bendradarbis, Kolegijos narys, siunčia iš Australijos geriausius sveikinius visiems L. L. bendradarbiams ir skaitytojams. Ta pačia proga apmokėjo prenumeratą ir spaudos reikalus paskyrė 60 dolerių auką. Ačiū!

A. STASIULIS, Chicago, apsimokėjęs dviems metams L. L., paskyrė didesnę auką ir įsigijo Prof. Volde-maro raštus. Tai gražus pavyzdys kitiems mūsų L. L. skaitytojams.

Laisvosios Lietuvos Knygų Leidykla

L. L. skaitytojams, užsaksiusiems visus mūsų leidinius ir pristuntusiems \$25.00, gauna žemiau nurodytas knygas. Už palytines knygas gauna 25% nuolaidos. Užsakymus siųsti "Laisvosios Lietuvos" redakcijos adresu.

1. PROF. A. VOLDEMARIO RAŠTAI \$15.00
2. V. Braženas... Samokslas Prieš Žmoniją \$ 2.50
3. J. Gliuda... Aitvarai Ir Gria \$ 4.50
4. A. Kairys... Ištikimoji Žolė \$ 4.00
5. A. Baronas... Vėjas Lekia Lyguma \$ 4.00
6. S. Kemežaitė... Sudiev! Aš Išeinu... \$ 4.50
7. St. Jakubickas...
8. A. Kašubienė... Žirgeliai \$ 5.00

KUPONAS: prašau užpildyti ir iškirpus pasiųsti

LAISVAJAI LIETUVAI

2618 West 71st Street - Chicago, Illinois 60629 - U. S. A.

☐ Stunčiu \$10.00 metinei prenumeratai ir prašau siųsti "Laisvąją Lietuvą"

☐ Stunčiu \$ _____ už čia nurodytas knygas: _____

Vardas ir Pavardė: _____

Numeris ir Gatvė: _____

Miestas ir Valstija/Provincija: _____

Pašto Zona: _____

Valstybė: _____

VLIKO IR ALTO ATSIŠAUKIMAS

Minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę - VASARIO 16-tąją, mus gaubia gilūs liūdesys, kad mūsų tėvų žemė Lietuva jau daugelį metų yra kolonialinio Maskvos imperikalizmo auka.

Lietuva pavergta, bet ji tebėra gyva, stipri, kovojanti dėl laisvės. Mūsų ryžtingieji patriotai kalinami vergų darbo stovyklose Sibire, chemikalais nuodijami beprotnamiuose, įvairiais būdais žiauriai persekiojami, bet jie pasilieka nepalaužiamai ryžtingi žmogaus teisių ir tautai laisvės sieki - muose.

Okupuotoje Lietuvoje kovojančių nuostabus ryžtas mus įpareigoja vienir gomis jėgomis, nenulistamu pasišventimu perduoti pasauliui pavergtos mūsų tautos laisvės šauksmą.

Amerikos Lietuvių Taryba J. A. Valstijoje ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas visame pasaulyje jau penktą dešimtmetį vadovauja politinei mūsų laisvės kovai ir visus kviečia jungtis į šią gyvybinę veiklą. Mus remia galingiausioji pasaulio valstybė - JAV. Džiugu, kad JAV, V. Vokietija ir eilės kitų šalių vyriausybės nepripažįsta Lietuvos brutalaus inkorporavimo. JAV kongresas savo rezoliucija skelbia lietuvių tautos laisvės gyvenimo teisę ir reikalauja, kad okupantas atitrauktų savo įgulas. Madrido konferencijoje labai stipriai iškelto lietuvių tautos teisės į laisvę. Šios prošvaitės skatina mus dar daugiau burtis į VLIKO ir ALTO vedamą išlaisvinimo kovą. Paremkime VLIKą išnašais ir Tautos Fondą, o ALTą aukomis Vasario 16 d. proga. Ateitis priklauso laisvei, bet ne kolonialinės vergijos nešėjams.

Dr. Kazys Bohelis
VLIKO Pirmininkas

Dr. Kazys Šidlauskas
ALTO Pirmininkas

Lietuva
J.A.V. Prezidento
Inauguracijoje

Prezidento Reagano inauguracinis komitetas įnešė naujų elementų bei atšvaitų inauguracijos iškilmes. Tie naujūnai reiškėsi daugiau pabrėžiant iškilmingumą bei išpūdingumą su aristokratiška išraiška.

Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė buvo pakviesti, kaip ir visų diplomatinių misijų šefai ir jų žmonos, dalyvauti visuose inauguracijos pobūviuose J. A. V. Prezidento ir Viceprezidento bei ponios Reagan ir Bush garbei. Kartu su visais kitų valstybių ambasadoriais jie atstovavo pavergtą Lietuvą, tuo būdu pabrėžiant jos juridinę egzistenciją. Šiais laikais tai nepaprastas ir nelengvas uždavys, reikalaujantis didelio apdairumo esamose sąlygose.

Iškilmės prasidėjo inauguracijos išvakarių renginiais. Sausio 18 d. p. p. Donald M. Kendall surengė diplomatinių misijų šefams ir jų žmonoms pietus. Juose dalyvavo diplomatai ir suvažiavę iš visos Amerikos įvairių pramonės ir prekybos įmonių žmonės bei senatoriai ir kongresmanai. Lietuvos atstovai teko daugiau šnektelti su buvusio Kersteno Komiteto nariais (buvusiais kongresmanais), kurie sėdėjo prie to paties stalo. Į pietus atsilankė Viceprezidentas su ponija Bush pasveikindamas diplomatus ir visus kitus atsilankiusius. Tą pačią dieną popiet Bačkiai dalyvavo gubernatorių garbei rengtame priėmime.

Sausio 19 d. John F. Kennedy Center buvo The Distinguished Ladies priėmimas pagerbiant poniją Nancy Reagan ir poniją Barbarą Bush. Diplomatinio korpuso ponios, kurių tarpe buvo ir O. Bačkienė, buvo susodintos Opera House ložose, kur jos turėjo malonumą išgirsti ponios Reagan ir Bush žodžius bei sekti programą, kurią išpildė orkestras ir baletas. Tą pačią dieną popiet Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė dalyvavo priėmime Viceprezidento ir ponios Bush garbei Smithsonian Institution, kur jie protokolo perstatyti pasveikino Lietuvos vardu Viceprezidentą ir poniją Bush.

Prezidento inauguracijos dieną, sausio 20, visų iškilmių metu diplomatinį korpusą globojo V. Dep-to Protokolo tarnyba. Prezidentas po priesaikos pasakė turiningą kalbą, kurioje pabrėžė pagrindinius JAV laisvės principus ir žmogaus teises, kuo Amerika vadovaudamasi grindė virš 200 metų savo valstybinę santvarką ir politinę veiklą. Po priesaikos ir kalbos diplomatinis korpusas buvo pakviestas pietums po kurių diplomatai galėjo stebėti parodą jiems rezervuotose vietose.

Sausio 20 d., 9 val. diplomatinis korpusas dalyvavo inauguracijos baliuje, kur susirinko JAV tūkstančiai iškilmių asmenų.

Prof. Dr. JOKUBAS STUKAS
pasakė pagrindinę kalbą, minint Vasario 16 Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje vasario 15 d. Minėjimą su rengė Chicagos Lietuvių Taryba.

LIETUVOS GENERALINIO
KONSULO NEW YORK'E

PRANEŠIMAS

New Yorko Miesto Finansų Komisijonierius skelbia paieškomą porą tūkstančių asmenų, kurie gali reikšti pretenzijas į jo globoje esantį turtą, kurio savininkų adresai šiuo metu nežinomi. Tarpe paieškomųjų yra kelios dešimtys asmenų su lietuviškom pavardėmis, kurių kilimo ar paskutinė žinoma gyvenamoji vieta nurodyta Lietuva - Cedronas Antanas, Čeronas Benė (Benediktas?), Čerokas Julija, Demereckienė Anelė ar Anna, Digrys Pranciškus, Inčiurienė Eugenija, Kasperaitė Benedikta, Kazlauskas Marijona, Klova Teklė, Kneita Augustinas ir Kazimieras, Liubičienė Chana Tobė, Malinauskas Veronika, Menkauskas Jonas ir Vincas, Menkauskienė Anelka, Navackai Ambrozė ir Antanas, Papučkos Kazimieras, Liudvikas ir Sebastijonas, Posacevičius Jeronimas, Šakalis Veronika, Šilevičienė Petronėlė, Šiušis Amelja, Taleckienė Ona, Valeras Chaimas, Vieceлга Martha, Voketaitis John.

Pavardės paduotos taip, kaip jos surašytos New York Times 1981. I. 19 laidos skelbime. Iš kai kurių moterų pavardžių kaip Julija Čerokas, Marijona Kazlauskas, Klova Teklė ir t. t. neaišku ar jos panelės ar ponios. Aukščiau suminėti asmenys arba apie juos žinantieji turi kreiptis į tų asmenų paieškančią įstaigą:

Commissioner of Finance of the City of New York
Court and Trust Fund Division
Municipal Building, Room 2200
Chambers and Center Streets
New York, N. Y. Teleph. 566-5770
LGK

Laiškai Redakcijai...

"Laisvosios Lietuvos" Redakcijai.

Žemiau nurašytą raštą prašau patalpinti artimiausiam "L. L." nr.:

Dienraščio "Draugo" priede "Mokslas, Gyvenimas, Literatūra" 1981 m. sausio 10 d. Nr. 1, Dr. V. Sruogienė, rašydama apie Lietuvos įkaitus Stutthof koncentracijos stovykloje, sako: "Suičtųjų žmonos išsitrinko iš savo tarpo delegatės, kurioms pavedė visas šios grupės suimtaisiais rūpin-tis. Kaunietės išsitrinko dr. A. Star-kaus žmona, vienišė - V. Sruogienė. Taip mudviem teko kartu eiti per visokias įstaigas nuo tarėjo P. Kubiliūno (neprisiėmė mūsų) pas...".

Buvau tuomet pirmojo generalinio tarėjo generolo P. Kubiliūno adjutan-tu. Vardan teisybės ir žmoniškumo tu riu dėl virš minėto štai ką pareikšti.

Dr. V. Sruogienė užmiršo, kad ji bu-vo atvykus viena generolo Kubiliūno įstaigon adjutanto kabinetą tikslu su stikliniu su gen. Kubiliūnu. Aš tuomet padariau žygį, kad dr. V. Sruogienė tuoj be eilės buvo generolo Kubiliūno priimta.

Prieš eidama gen. Kubiliūno kabi-netan mums pagrasino, sakydama: "Jei dr. Sruoga iš kaceto nebus pa-leistas, jums ateity bus blogai". Apie grąsinimą aš tuomet niekam, net ir gen. Kubiliūnui nieko nesakiau.

Šia proga primenu, kad dr. Sruogie-nė, anksčiau rašydama "Drauge apie buvusį nepriklausomos Klaipėdos uosto kapitoną Daugirdą, užmiršo pa-minėti apie jo tarnybos svarbų tarp-sinį. Būtent, II pas. karo metu, vokiečių kariuomenės užimto Rusijos daly, Daugirdas tuomet buvo Juodųjų jūrų Nikolajev uosto kapitonas.

S. Kvietyš

Šukių Išleistuvės

Detroito visuomenininkai, buv. Jū-ry šaulių švyturio kuopos moterų va-dovė Angelė ir pirmininkas Alfa Sukiai, jam išėjus į pensiją, paliko Detroitą ir nuolatiniams apsigyveni-mui išvažiavo į saulėtą Floridą, St. Petersburgą.

Prieš išvykstant jiems buvo su-remtos išleistuvės.

Jūrų šaulių švyturio kuopos sesės šaulės, vadovaujamos naujai išrink-tai moterų vadovei Angelei Bukšnie-nei, kuopos pirmininko Valiukėno na muose surengė jiems išleistuves. Į išleistuves susirinko gražus būrys švyturiečių. Šeiminkas Br. Valiū-lėnas visus pasveikino ir paprašė kuopos kapelioną kun. Kazimierą Si-maitį sukalbėti maldą. Programai pravesti pakvietė V. Tamošiūną. Vai-šių metu Angelė Bukšnienė ir Bro-nius Valiukėnas išvykstantiems įtei-kė dovanų - Mykolo Abariaus kūrinių Vilniaus Gedimino piliis tr švyturys kuriame buvo įrašyti linkėjimai ir visų esančių parašai. Povilas Čech-kus inžinierių vardu įteikė rekorde-rį.

Išvykstantiems laimės palinkėjo: Vincas Tamošiūnas, Povilas Čechkus Juozas Kinčius, Stepas Lungys, Antanas Sukauskas ir ALRK pirmininkas Kazys Gogelis. Pats paskutinis kalbėjo Alfa Šukys.

Antanas Grinius

Brangus Lietuvai!

Ar surašėte savo testamentą?
(kad apsaugoti savo turtą
nuo mūsų tautos okupanto)

Ar prisiminėte testamentą

Laisvąją Lietuvą?

